

Euroopan unionin virallinen lehti

ISSN 1725-2490

C 265

46. vuosikerta

4. marraskuuta 2003

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

Ilmoitusnumero

Sisältö

Sivu

I Tiedonantoja

Komissio

2003/C 265/01	Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaation korko: 2,04 % 1. marraskuuta 2003 – Euron kurssi	1
2003/C 265/02	Komission tulkitseva tiedonanto tuotteiden entistä helpompi pääsy toisen jäsenvaltion markkinoille: vastavuoroisen tunnustamisen soveltaminen käytännössä ⁽¹⁾	2
2003/C 265/03	Kehotus esittää huomautuksia luonnoksesta komission asetukseksi, joka koskee EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamista kalataloustuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiville pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettävään valtiontukeen	17

I

(Tiedonantoja)

KOMISSIO

Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaation korko ⁽¹⁾:**2,04 % 1. marraskuuta 2003****Euron kurssi ⁽²⁾****3. marraskuuta 2003**

(2003/C 265/01)

1 euro =

Rahayksikkö			Kurssi		
USD	Yhdysvaltain dollaria	1,1589	LVL	Latvian latia	0,6452
JPY	Japanin jeniä	127,71	MTL	Maltan liiraa	0,4261
DKK	Tanskan kruunua	7,4335	PLN	Puolan zlotya	4,6585
GBP	Englannin puntaa	0,68365	ROL	Romanian leuta	39 455
SEK	Ruotsin kruunua	9,073	SIT	Slovenian tolaria	235,78
CHF	Sveitsin frangia	1,5545	SKK	Slovakian korunaa	41,425
ISK	Islannin kruunua	88,23	TRL	Turkin liiraa	1 708 440
NOK	Norjan kruunua	8,227	AUD	Australian dollaria	1,6381
BGN	Bulgarian leviä	1,9477	CAD	Kanadan dollaria	1,5391
CYP	Kyproksen puntaa	0,58309	HKD	Hongkongin dollaria	8,9996
CZK	Tšekin korunaa	32,02	NZD	Uuden-Seelannin dollaria	1,892
EEK	Viron kruunua	15,6466	SGD	Singaporin dollaria	2,0185
HUF	Unkarin korinttia	262,80	KRW	Etelä-Korean wonia	1 374,05
LTL	Liettuan litiä	3,4523	ZAR	Etelä-Afrikan randia	7,9469

⁽¹⁾ Korko, jota sovellettiin viimeiseen ennen ilmoitettua päivää suoritettuun rahoitusoperaatioon. Jos sovellettu korko on vaihtuva huutokauppakorko, korko on marginaalinen korko.

⁽²⁾ *Lähde:* Euroopan keskuspankin ilmoittama viitekurssi.

Komission tulkitseva tiedonanto tuotteiden entistä helpompi pääsy toisen jäsenvaltion markkinoille: vastavuoroisen tunnustamisen soveltaminen käytännössä

(2003/C 265/02)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

TIIVISTELMÄ

Komissio totesi jo aiemmin, että monetkaan yhteisön sisäiseen tuotteiden siirtoon osallistuvat elinkeinonharjoittajat ja kansalliset viranomaiset eivät vieläkään tunne vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta.

Koska elinkeinonharjoittajien ensisijaisena tavoitteena on varmistaa nopea pääsy kansallisille markkinoille, ne päättävät usein mukauttaa tuotteen koostumuksen kohdejäsenvaltion kansallisten määräysten mukaiseksi, vaikka mukauttaminen tekee markkinoille pääsyn kalliimmaksi. Toisaalta viranomaiset eivät tunne tuotetta, joka ei vastaa kirjaimellisesti kohdejäsenvaltion teknisiä määräyksiä, jolloin viranomaisasenteissa voi esiintyä epävarmuutta. Epävarmuus ilmenee kansallisten viranomaisten liiallisena varovaisuutena, joka johtaa tuotteen kaupan pitämisen kieltämiseen tai markkinoille pääsyn vaikeutumiseen.

Mainittujen ongelmien korjaamiseksi komissio on päättänyt julkaista tämän tiedonannon, jossa selvitetään elinkeinonharjoittajien ja kansallisten viranomaisten oikeuksia ja velvollisuuksia tapauksissa, joissa vastavuoroisen tunnustamisen periaate tulee sovellettavaksi. Tiedonanto on tarkoitettu käytännön ohjeeksi, jonka avulla jäsenvaltiot ja elinkeinonharjoittajat pääsevät hyötymään tuotteiden vapaasta liikkuvuudesta lukuisilla talouden aloilla, joita ei ole vielä yhdenmukaistettu.

Tässä tiedonannossa selvitetään, että tuotteen kohdejäsenvaltion on sallittava toisessa jäsenvaltiossa tai Turkissa laillisesti valmistetun ja/tai kaupan pidetyn tai EFTA-sopimuksen allekirjoittajavaltiossa, joka on Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen osapuoli, laillisesti valmistetun tuotteen saattaminen markkinoille edellyttäen, että kyseinen tuote takaa asiaankuuluvien oikeutettujen etujen suojaa vastaavan tason.

Vastavuoroista tunnustamista ei aina sovelleta automaattisesti: sen ehtona voi olla valvontaoikeus, jota kohdejäsenvaltio voi käyttää tutkiessaan, tarjoaako tuote kansallisia määräyksiä vastaavan suojan. Kun kohdejäsenvaltio käyttää valvontaoikeuttaan, se voi hyödyntää tässä tiedonannossa ehdotettuja käytäntöjä tutkiessaan, vastaako suojan taso kansallisia vaatimuksia. Keinoissa määritellään ehdot, joita valvontaoikeuteen sovelletaan, jotta se sopisi yhteen tuotteiden vapaasta liikkuvuudesta koskevan perusvapauden kanssa.

Vaikka EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklalla on välitön oikeusvaikutus, pelkkä kansallisen teknisen määräyksen olemassaolo pidättelee usein elinkeinonharjoittajia ja saa kansalliset viranomaiset epäroimään. Tiedonanto sisältääkin eräitä jäsenvaltioille tarkoitettuja suosituksia, joiden avulla vastavuoroisen tunnustamisen periaate saadaan toimimaan oikein, kuten vastavuoroista tunnustamista koskevan lausekkeen sisällyttäminen jäsenvaltioiden lainsäädäntöön.

1. JOHDANTO**1.1 Laaja tuotevalikoima: etu Euroopan unionille**

Sisämarkkinoille on ominaista laaja valikoima tuotteita, jotka takaavat kuluttajien ja ympäristön suojan korkean tason. Tuotevalikoima on huomattava rikkaus Euroopan kuluttajille ja samalla kilpailutekijä Euroopan yrityksille. Euroopan unionin laajentuessa maailmanlaajuisen kaupan kasvu ja vaihdannan lisääntyvä vapaus yhdistyneinä uuden valmistus- ja jakeluteknologian nopeaan kehitykseen, tuotteiden valikoima ja tekninen monipuolisuus eittämättä lisääntyvät huomattavasti tulevina vuosina.

Huolimatta komission havaitsemasta kehityksestä tavaroiden vapaassa liikkuvuudessa viimeisen 15 vuoden aikana sekä tuoteturvallisuutta koskevista yhteisistä säännöistä ⁽¹⁾, tuotteiden valikoima saattaa edelleen aiheuttaa epävarmuutta ja huolta sekä kansallisten viranomaisten että elinkeinonharjoittajien ⁽²⁾ piirissä. Komissio on jo havainnut, etteivät monetkaan elinkeinonharjoittajat ja kansalliset viranomaiset tiedä tarkkaan, missä määrin sellaiset tuotteet, joita ei ole yhdenmukaistettu yhteisössä, voivat päästä toisen jäsenvaltion markkinoille ilman, että ne olisi mukautettava kohdejäsenvaltion määräyksiin sopiviksi ⁽³⁾.

Viranomaiset ja elinkeinonharjoittajat eivät useinkaan tiedä, miten niiden tulisi suhtautua tuotteeseen, jota ei ole yhdenmukaistettu yhteisössä ja joka ei vastaa kohdejäsenvaltion teknisiä määräyksiä. Tuloksena epävarmuudesta on usein markkinoille saattamisen epääminen (tai markkinoilta pois vetäminen), jolloin elinkeinonharjoittaja luopuu tuotteen pitämisestä kaupan kohdejäsenvaltiossa. Tästä seuraa käytännössä, että epävarmuus ja huoli voivat muodostua huomattavaksi esteeksi kohdejäsenvaltion markkinoille pääsulle ja sisämarkkinoiden tarjoamien hyötyjen täysimääräiselle hyödyntämiselle.

1.2 Tiedonannon tavoite: selventää oikeuksia ja velvollisuuksia

Näissä olosuhteissa komissio arvioi, että on paikallaan muistuttaa yleisperiaatteista, joiden pohjalta elinkeinonharjoittajien ja kansallisten viranomaisten olisi käsiteltävä mahdollisia käytännön kysymyksiä arvioitaessa ETA/Turkki-tuotteiden ⁽⁴⁾ vaatimustenmukaisuutta kohdejäsenvaltion teknisten määräysten kannalta.

Tämän tiedonannon tarkoituksena on esittää tiivistetysti oikeudet, jotka elinkeinonharjoittajat voivat johtaa yhteisön oikeudesta ja erityisesti "vastavuoroisen tunnustamisen" periaatteesta, josta määrätään EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklassa ⁽⁵⁾, silloin kun ne joutuvat hankaliin tilanteisiin yrittäessään saada ETA/Turkki-tuotteita toisen jäsenvaltion markkinoille. Samalla se toimii ohjeena kansallisille viranomaisille, jotka arvioivat ETA/Turkki-tuotteiden tarjoaman suojan vastaavuutta sen omassa kansallisessa lainsäädännössä määritellyn tasoon verrattuna (tuotteen vaatimustenmukaisuuden todentaminen) ⁽⁶⁾.

Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteella on merkittävä asema sisämarkkinoiden toiminnassa. Yhdenmukaistettujen yhteisön säännösten puuttuessa sillä voidaan varmistaa tuotteiden vapaa liikkuvuus. Periaatteen mukaan kohdejäsenvaltio ei voi kieltää ETA/Turkki-tuotteen myyntiä alueellaan, vaikka kyseinen tuote olisi valmistettu sellaisten teknisten määräysten tai laatua koskevien säännösten mukaisesti, jotka eroavat sen omiin tuotteisiin sovellettavista määräyksistä. Ainoana poikkeuksena periaatteeseen ovat kohdejäsenvaltion määräämät rajoitukset edellyttäen, että niiden perusteena ovat EY:n perustamissopimuksen 30 artiklassa mainitut syyt tai yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä todetut yleiseen etuun liittyvät pakottavat syyt.

Tässä tiedonannossa palautetaan mieleen edellytykset vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen oikealle noudattamiselle. Siinä tutkitaan, ovatko yhdenmukaistamattomien alojen **tuotteita** koskevat kansalliset tekniset määräykset, jotka voivat haitata pääsyä toisen jäsenvaltion markkinoille, yhteensopivia EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklan kanssa.

Tässä tiedonannossa teknisellä määräyksellä tarkoitetaan teknistä eritelmää, jossa määritellään tuotteelta vaaditut

ominaisuudet, kuten koostumus (laatutaso tai käyttöominaisuudet, tehokkuus, turvallisuus, mitat, merkinnät, tunnukset jne.), ulkoasu (myyntinimike, pakkaus ja päällysmarkinnat) tai vaatimustenmukaisuuden edellyttämät testit ja testimenetelmät, ja jonka noudattaminen on lain mukaan tai tosiasiallisesti pakollista tuotteen pitämiseksi kaupan tai käyttämiseksi kohdejäsenvaltiossa.

Tässä tiedonannossa tuodaan esiin ainoastaan tiettyjä julkisia toimia, jotka toteutetaan kohdejäsenvaltiossa ja jotka saattavat haitata tiettyjen tuotteiden pääsyä toisen jäsenvaltion markkinoille. Siinä käsitellään etupäässä kansallisten teknisten määräysten vaikutusta tiettyjen tuotteiden pääsyyn toisen jäsenvaltion markkinoille. Sen sijaan tiedonannossa ei puututa:

- tuotteisiin sovellettaviin kansallisiin verosäännöksiin, joiden on oltava yhdenmukaisia yhteisön oikeuden muiden säännösten kanssa
- yhteisön oikeuden edellyttämiin markkinavalvontatoimenpiteisiin ja teknisiin määräyksiin
- tuotteiden myyntijärjestelyihin, jotka perustuvat kohdejäsenvaltion julkisiin toimenpiteisiin, kuten kaupan aukioloajoille ja myyntitiloille sekä myynninedistämistapahtumille määrättyihin rajoituksiin, hinnoittelua koskeviin kansallisiin määräyksiin jne. ⁽⁷⁾
- toisen jäsenvaltion markkinoille pääsyä koskeviin vaikeuksiin, joita yksityishenkilöt tai yksityiset yhteisöt ovat kohdanneet ja joissa ei ole kyse julkisviranomaisen näille myöntämästä oikeudesta.

Koska tuotealan kansalliset säännökset ovat omaleimaisia, tämän tiedonannon periaatteet eivät ole välttämättä sovellettavissa muihin aloihin, kuten palvelujen, pääomien ja henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen.

Yhteisön tuomioistuin on tunnustanut, että yhdenmukaistettujen yhteisön sääntöjen puuttuessa jäsenvaltioilla on oikeus vahvistaa **teknisiä määräyksiä**.

Kohdejäsenvaltion on toisaalta sallittava ETA/Turkki-tuotteen saattaminen markkinoille edellyttäen, että se takaa asiaankuuluvia oikeutettuja etuja ⁽⁸⁾ vastaavan suojan tason. Tätä periaatetta kutsutaan jäljempänä ”**vastavuoroisen tunnustamisen**” periaatteeksi ⁽⁹⁾.

Vastavuoroista tunnustamista ei aina sovelleta automaattisesti: sen ehtona voi olla **valvontaoikeus**, jota kohdejäsenvaltio käyttää tutkiessaan, tarjoaako tuote kansallisia määräyksiä vastaavan suojan.

Tiedonannossa tuodaan esiin elinkeinonharjoittajien käytössä olevat muutoksenhakuoikeudet ja annetaan eräitä **suosituksia**, joiden avulla tuotteiden vapaata liikkuvuutta koskeva peruseriaate on yhdistettävissä kohdejäsenvaltion valvontaoikeuteen.

2. TÄSSÄ TIEDONANNOSSA KÄSITELTÄVÄT TUOTETYYPIT

Tämä tiedonanto koskee ainoastaan ”**ETA/Turkki-tuotteita**” eli tuotteita ⁽¹⁰⁾, jotka täyttävät jäljempänä kohdissa 2.1 ja 2.2 mainitut ehdot.

2.1 Tuotteet, joita ei ole yhdenmukaistettu yhteisössä ⁽¹¹⁾

Tätä tiedonantoa ei sovelleta tuotteisiin, jotka

— ovat saaneet markkinoille saattamista koskevan luvan koko yhteisössä ⁽¹²⁾ tai

— on varustettu yhteisön direktiiveihin perustuvalla CE-merkinnällä, jolloin tietyt näkökohdat on säännelty yhdenmukaisella tavalla yhteisön tasolla ⁽¹³⁾ tai

— ovat yhdenmukaisia yhteisön lainsäädännön kanssa ja joiden markkinoille saattaminen taataan yhteisön lainsäädännössä ⁽¹⁴⁾. On paikallaan huomauttaa, että yhteisön lainsäädännössä mahdollistetaan toisinaan kansallinen lupajärjestelmä, joka perustuu jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten suorittamaan perusteelliseen tarkasteluun. Kun mainitut viranomaiset ovat myöntäneet markkinoille saattamista koskevan luvan, yhteisön lainsäädännössä täsmennetään säännönmukaisesti, että muiden jäsenvaltioiden vastaavien viranomaisten on tunnustettava kyseinen lupa ja myönnettävä oma kansallinen lupansa, lukuun ottamatta poikkeustapauksia ⁽¹⁵⁾

— jotka ovat jonkin eurooppalaisen standardin, jonka viitetiedot komissio on julkaissut, mukaisia ja joiden voidaan olettaa olevan turvallisia yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun direktiivin ⁽¹⁶⁾ mukaisesti niiden riskien ja riskiluokkien osalta, joita edellä tarkoitettujen standardit koskevat.

Tämä tiedonanto koskee ainoastaan sellaisia tuotteita tai niihin liittyviä näkökohtia, joiden vapaa liikkuvuus yhteisössä taataan EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklalla, mikä tarkoittaa sitä, että kyseiseltä alalta ei ole yhteisön säädöstä ⁽¹⁷⁾.

2.2 Toisessa jäsenvaltiossa tai Turkissa laillisesti valmistetut ja/tai kaupan pidetyt tuotteet tai EFTA-sopimuksen allekirjoittajavaltiossa, joka on Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen osapuoli, laillisesti valmistetut tuotteet

— Kun tuote on valmistettu toisessa jäsenvaltiossa, Turkissa ⁽¹⁸⁾ tai EFTA-sopimuksen allekirjoittajavaltiossa, joka on Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen osapuoli ⁽¹⁹⁾, kyseisessä maassa hyväksytyjen määräysten ja menetelmien mukaisesti ⁽²⁰⁾, sitä pidetään laillisesti valmistettuna. Siis ei ole kyse ainoastaan tuotteista, jotka on valmistettu valmistusjäsenvaltion lainsäädännön mahdollisesti edellyttämien teknisten määräysten mukaisesti, vaan myös tuotteista, jotka eivät riko mitään kansallista määräystä. On ilmeistä, että tuote on yhtä laillisesti valmistettu, kun ei ole olemassa viranomaisten antamia kansallisia teknisiä erityismääräyksiä tai muita erilaisia määräyksiä, joita sovellettaisiin tämäntyyppisiin tuotteisiin. Kuluttajille tarkoitettuihin (tai kuluttajien todennäköisesti käyttämiin) yhteisön markkinoille saatettuihin tuotteisiin sovelletaan yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun direktiivin turvallisuutta koskevia vaatimuksia ja kriteerejä.

— Tätä tiedonantoa sovelletaan myös tuotteisiin, joita on laillisesti pidetty kaupan toisessa jäsenvaltiossa ⁽²¹⁾ tai Turkissa.

Tässä tiedonannossa ”lähtövaltiolla” tarkoitetaan:

— toista jäsenvaltiota tai Turkia, kun tuote on siellä laillisesti valmistettu tai pidetty kaupan, ja

— EFTA-sopimuksen allekirjoittajavaltiota, joka on Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen osapuoli, kun tuote on siellä laillisesti valmistettu.

Joka tapauksessa yleisestä tuoteturvallisuudesta annetussa direktiivissä säädetään, että velvollisuus saattaa markkinoille turvallisia tuotteita kuuluu elinkeinonharjoittajalle. Yhteisön määritelmän mukaan tuote on turvallinen silloin, kun siitä ei ole normaaleissa tai kohtuudella ennakoitavissa käyttöolosuhteissa, mukaan luettuna käyttöaika ja tarvittaessa käyttöönotto, asennus ja huoltotarve, mitään vaaraa tai tuotteen käyttö huomioon ottaen tuskin lainkaan vaaraa ja kun riskejä voidaan pitää ihmisten terveyden ja turvallisuuden suojan korkeaan tasoon nähden hyväksyttävänä (²²).

3. TEKNISET MÄÄRÄYSTEN RAJOITTAVA VAIKUTUS TUOTTEEN PÄÄSYYN KOHDEJÄSENVALTION MARKKINOILLE

Yksi yleisimmistä ETA/Turkki-tuotteiden yhteisökauppaa haittaavista tekijöistä on se, että kyseisiin tuotteisiin sovelletaan tämän tiedonannon 2 kohdassa määriteltyjä teknisiä määräyksiä; vaikkakin samat määräykset koskisivat sekä kotimaisia että ETA/Turkki-tuotteita (²³). Käytännössä vastavuoroista tunnustamista koskevan periaatteen noudattamiseen liittyvät ongelmat tulevat erityisesti esiin silloin, kun elinkeinonharjoittaja, joka haluaa pitää tuotettaan kaupan, joutuu tilanteeseen, jossa kohdejäsenvaltio soveltaa tuotteeseen omia teknisiä määräyksiään.

Tällaiset määräykset ovat omiaan pakottamaan elinkeinonharjoittajan vetämään ETA/Turkki-tuotteet pois kohdejäsenvaltion markkinoilta (²⁴). Ne voivat myös pakottaa elinkeinonharjoittajan mukauttamaan ETA/Turkki-tuotteet kohdejäsenvaltioon sopiviksi. Elinkeinonharjoittajalle aiheutuu tästä lisäkuluja. Siinäkin tapauksessa, että nämä lisäkulut tulevat lopulta kuluttajien maksettaviksi, pelkkä mahdollisuus kulujen syntymisestä muodostuu elinkeinonharjoittajalle esteeksi, koska se on omiaan pidättämään siirtymistä kyseisen jäsenvaltion markkinoille (²⁵).

Kohdejäsenvaltion soveltama tekninen määräys, joka on samalla kansallinen standardi (²⁶) tai joka tekee kansallisesta standardista pakollisen, saattaa erittäin helposti muodostaa haitan tuotteiden vapaalle liikkuvuudelle, jos siinä ei sallita vastaavan suojan tarjoavia vaihtoehtoisia teknisiä ratkaisuja, vaikka sitä sovellettaisiin kaikkiin alueella kaupan pidettyihin tuotteisiin, mukaan luettuna ETA/Turkki-tuotteet (²⁷).

Erittäin tarkka ja liiallisen yksityiskohtainen tekninen määräys voi myös erittäin helposti muodostua haitaksi tuotteiden vapaalle liikkuvuudelle, vaikka sitä sovellettaisiin kaikkiin alueella kaupan pidettyihin tuotteisiin, mukaan luettuna ETA/Turkki-tuotteet (²⁸).

Tässä yhteydessä voidaan esimerkinomaisesti viitata teknisiin määräyksiin:

— tuotteen koostumuksesta (²⁹), laatutasosta (³⁰), turvallisuudesta (³¹) ja mitoista (³²)

— tuotteen ulkoasusta, myyntinimikkeestä (³³), pakkauksesta (³⁴) ja merkinnöistä (³⁵).

Tuotteen kohdejäsenvaltion teknisissä määräyksissä ei pitäisi vaatia, että ETA/Turkki-tuotteiden on täytettävä kirjaimellisen tarkasti samat säännökset tai tekniset ominaisuudet kuin mitä kohdejäsenvaltiossa valmistetuilta tuotteilta edellytetään, kunhan kyseiset ETA/Turkki-tuotteet takaavat vastaavan suojan tason, erityisesti niitä käyttävien tai kuluttavien ihmisten terveyden ja elämän kannalta (³⁶).

Näin ollen tuotteen kohdejäsenvaltion valvontaviranomaisten käyttäessä valvontaoikeuttaan ja tutkiessaan, onko ETA/Turkki-tuote kyseisen valtion omien teknisten määräysten mukainen, viranomaisten on tutkittava, missä määrin tuote takaa vastaavan suojan tason.

4. KOHDEJÄSENVALTION VALVONTAOIKEUS

Yhteisön oikeuden olennaisiin periaatteisiin kuuluu, että ETA/Turkki-tuote nauttii EY:n perustamissopimuksessa taattua vapaata liikkuvuutta koskevaa perusvapautta, kun kohdejäsenvaltio ei ole tehnyt sen vastaista perusteltua päätöstä suhteellisten teknisten määräysten pohjalta (³⁷).

Tuotteiden vapaata liikkuvuutta koskeva perusvapaus ei ole ehdoton vapaus: vastavuoroisen tunnustamisen ehdonä on valvontaoikeus, jota kohdejäsenvaltio voi käyttää tutkiessaan, tarjoaako tuote kyseisen valtion kansallisia määräyksiä vastaavan suojan tason.

Valvontaoikeuden on perustuttava syrjimättömiin, ennakoitaviin ja objektiivisiin kriteereihin, jotta kansalliset viranomaiset eivät pysty harjoittamaan arviointioikeuttaan mielivaltaisesti.

Kyseiset kriteerit on tästä syystä julkaistava tai niiden on oltava helposti saatavissa. Joka tapauksessa valvontaoikeutta on aina käytettävä siten, että menettely on mahdollisimman nopea, tehokas ja huokea. Kohdejäsenvaltiossa ei voida periaatteessa suorittaa järjestelmällistä valvontaa ennen markkinoille saattamista. Kohdejäsenvaltio voi näin ollen tutkia, onko ETA/Turkki-tuote sen omien teknisten määräysten mukainen, vasta markkinavalvonnan piiriin kuuluvan tarkastustoiminnan yhteydessä ja sitten kun kansallisille markkinoille saattaminen on tapahtunut. Kohdejäsenvaltion kansallisille markkinoille saattamista koskeva ennakkolupamenettely voi olla kuitenkin perusteltu erittäin tiukoin ehdoin ⁽³⁸⁾.

Tämän toimeksiannon periaatteita on siis sovellettava tarpeellisin muutoksin myös kohdejäsenvaltion kansallisille markkinoille saattamista koskevan ennakkolupamenettelyn yhteydessä.

Komissio arvioi, että ollakseen EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklan mukainen ETA/Turkki-tuotteen kohdejäsenvaltion lainsäädännön vaatimustenmukaisuutta koskeva tutkiminen olisi suoritettava siten, että siinä otetaan huomioon seuraavat tekijät. Tekijät jaotellaan vaihteittain.

4.1 Ensimmäinen vaihe: tarvittavien tietojen hankkiminen

Kun kohdejäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ryhtyy arvioimaan, onko ETA/Turkki-tuote kyseisen valtion teknisten määräysten mukainen, olisi loogista, että viranomainen pyytää ensin elinkeinonharjoittajaa itseään toimittamaan vaadittavat tiedot kohtuullisessa ajassa ⁽³⁹⁾. Elinkeinonharjoittaja pystyy täsmällisten ja tarkkojen kysymysten pohjalta toimittamaan asiaankuuluvaa teknistä tietoa ja tarvittaessa kappaleen kyseistä tuotetta. Komissio pitää kantelujen ja rikkomistapausten käsittelystä saamansa kokemuksen perusteella 20 työpäivän määräaika kohtuullisena. Vastauksen puuttuminen mainitussa määräajassa tai myöhästyminen ei kuitenkaan pelkästään riitä perusteeksi markkinoille pääsyä estävälle tai rajoittavalle toimenpiteelle.

Kohdejäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on myös oikeus saada tarkemmat tiedot siitä, ovatko ETA/Turkki-tuotteet lähtövaltion määräysten mukaisia. Erityisesti:

— jos elinkeinonharjoittajalla on todiste vaatimustenmukaisuudesta (kuten kirjallinen vahvistus lähtövaltion toimivaltaiselta viranomaiselta ⁽⁴⁰⁾), komissio katsoo, että olisi hyödyllistä lähettää kyseinen todiste kohdejäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle

— lisäksi olisi hyödyllistä, jos elinkeinonharjoittaja toimittaisi viitetiedot lähtövaltiossa sovellettavasta säännöstä.

Komissio arvioi, että kohdejäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tietoja koskeva pyyntö ja/tai toimivaltaisen viranomaisen suorittama tutkimus eivät saa aiheuttaa ETA/Turkki-tuotteen kaupan pitämisen keskeyttämistä kohdejäsenvaltiossa siksi, kunnes kyseinen toimivaltainen viranomainen on tehnyt kaupan pitämistä koskevan perustellun päätöksen ⁽⁴¹⁾, lukuun ottamatta tapauksia, joissa on kyse direktiivissä 2001/95/EY tai asetuksessa 178/2002/EY tarkoitetun hälytystilanteen seurauksena määrätystä kiireellisestä toimenpiteestä.

Kohdejäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi tarvittaessa pyytää edellä tarkoitettujen asiakirjojen käännöstä. Jäsenvaltion olisi kuitenkin kohtuutonta vaatia konsuli- tai hallintoviranomaisen oikeaksi todistamaa tai virallistamaa käännöstä ⁽⁴²⁾ tai määrätä käännöksen toimittamiselle hyvin lyhyttä määräaika, lukuun ottamatta erityistapauksia. Komissio katsoo myös, että kohdejäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on määriteltävä ne asiankirjan osat, joista käännös on tarpeen. Viranomaisen olisi myös vältettävä vaatimasta käännöstä silloin, kun kyseiset asiakirjat ovat saatavilla muulla kielellä, jota viranomainen ymmärtää.

Kohdejäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on oikeus saada yksi tai tarvittaessa joitakin kappaleita tuotetta voidakseen tutkia vaatimustenmukaisuuden kansallisiin määräyksiinsä nähden ⁽⁴³⁾. Näytekappaleiden määrän on oltava suhteessa tuotteen mahdolliseen riskiin.

Missään tapauksessa kohdejäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ei saa suorittaa tarkastustoimia, jotka merkitsevät kaksinkertaista työtä joko samassa valtiossa tai toisessa jäsenvaltiossa jo suoritettuihin menettelyihin nähden ⁽⁴⁴⁾.

Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on otettava huomioon:

— toimivaltaisen viranomaisen lähtövaltiossa suorittamat tarkastukset ⁽⁴⁵⁾

— lähtövaltiossa jo suoritettut tekniset tai tieteelliset analyysit tai laboratoriokokeet ⁽⁴⁶⁾. Komissio arvioi, että laillisesti lähtövaltioon sijoittautuneen valvonnasta tai varmentamisesta vastaavan laitoksen suorittamia testejä ja antamia todistuksia voidaan olla ottamatta huomioon ainoastaan, jos kyseinen laitos ei anna tekniikan, ammattitaidon tai riippumattomuuden osalta asianmukaisia ja tyydyttäviä takeita. Komissio katsoo, että EN 45000 -standardisarjan kriteerien mukaan akkreditoidut varmentamisesta vastaavat laitokset antavat tarjoamansa tekniikan, ammattitaidon tai riippumattomuuden osalta asianmukaiset ja tyydyttävät takeet. Tästä seuraa, että kohdejäsenvaltion on hyväksyttävä tulokset, jotka on saatu edellä mainittujen standardien mukaisesti akkreditoidun laitoksen lähtövaltiossa suorittamista testeistä, jotka perustuvat kohdevaltiossa vaadittavaa tasoa vastaaviin tekniisiin testieritelmiin. Kohdejäsenvaltio ei voi asettaa tällaisia testituloksia kyseenalaisiksi vetoamalla kyseisen laitoksen teknisessä tai ammatillisessa osaamisessa tai riippumattomuudessa oleviin puutteisiin. Samalla on kuitenkin hyväksyttävä erilaiset ratkaisut, joiden avulla varmentamisesta vastaavien laitosten osaamista ja riippumattomuutta voidaan asianmukaisella ja tyydyttävällä tavalla tarkastaa ja todentaa.

Todisteet suoritetuista tarkastuksista ja/tai tekniset tai tieteelliset selvitykset voidaan pyytää kyseiseltä elinkeinonharjoittajalta ⁽⁴⁷⁾ tai tarpeen mukaan lähtövaltion toimivaltaiselta viranomaiselta ⁽⁴⁸⁾.

Kohdejäsenvaltiolla on kuitenkin oikeus vaatia lisätestejä ainoastaan silloin, kun seuraavat ehdot täyttyvät:

- Testejä ei ole vielä suoritettu tai niitä ei ole suorittanut laitos, joka tarjoaa kansallisten laitosten vaatimia takuita vastaavat takuut ⁽⁴⁹⁾.
- Vastaavantyyppistä testiä vaaditaan myös kotimaisilta tuotteilta.
- Testit ovat tarpeen, jotta toimivaltainen viranomainen saisi tuotteen suojatason arvioinnin edellyttämät tiedot ⁽⁵⁰⁾.

Kohdejäsenvaltio voi aina suorittaa lisätestejä omalla kustannuksellaan ⁽⁵¹⁾.

4.2 Toinen vaihe: suojan tasojen vastaavuuden tarkastaminen

4.2.1 Tuotteiden lähtövaltion määräysten mukaisuuden tunnustaminen

Kun kohdejäsenvaltion toimivaltainen viranomainen saa tiedon siitä, että ETA/Turkki-tuote on yhden (tai useamman) lähtövaltion määräysten mukainen, sillä saattaa joskus olla jäsenvaltioiden välisen viranomaisyhteistyön kautta tietoa kyseisen valtion tai kyseisten valtioiden lainsäädännön takaamasta vähimmäissuojan tasosta. Jos taso vastaa kohdejäsenvaltion suojaa, ei ole enää välttämättömyyttä suorittaa sen perusteellisempaa tarkastusta. Kohdejäsenvaltio voi toki suorittaa pistokokeita markkinoilla, mutta tuotetta voidaan edelleen pitää kaupan kohdejäsenvaltion markkinoilla ilman, että elinkeinonharjoittajan olisi ryhdyttävä muihin toimenpiteisiin kohdevaltion määräystenmukaisuuden arvioinnin suhteen.

Lähtövaltion lainsäädännön takaamasta suojan tasosta voi olla hyötyä ETA/Turkki-tuotteen kohdevaltion määräystenmukaisuuden arvioinnissa, mutta se ei ole millään muotoa ratkaiseva tekijä tehtäessä johtopäätöksiä tuotteen tarjoamasta suojan tasosta. Onhan mahdollista, että valmistaja on päättänyt tarjota korkeampaa laatua kuin mitä lähtövaltiossa edellytetään.

4.2.2 Tuotteen sovellettavien teknisten määräysten vahvistaminen

Kohdejäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi tarkasteltavana olevasta ETA/Turkki-tuotteesta kerättyjen tietojen perusteella tutkia, onko ja missä määrin kansallisia teknisiä määräyksiä sovellettava kyseiseen tuotteeseen.

Kun kohdejäsenvaltiossa ei ole säädetty teknisistä määräyksistä, joita olisi sovellettava ETA/Turkki-tuotteiden pitämiseen kaupan sen alueella, tuotteiden kaupan pitämiseksi ei periaatteessa ole esteitä. Näin on yleensä yksinkertaisten tai tunnettujen tuotteiden kohdalla, joista ei ole normaaleissa käyttöolosuhteissa vaaraa terveydelle tai turvallisuudelle.

Kohdejäsenvaltion teknisen määräyksen puuttuessa kohdejäsenvaltio voi kuitenkin rajoittaa tuotteen pitämistä kaupan, jos sen turvallisuudessa ilmenee ongelmia, yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun direktiivin tai asetuksen 178/2002/EY nojalla, silloin kun näiden säästöjen soveltamisen edellytykset täyttyvät.

Kun kohdejäsenvaltiossa on säädetty teknisistä määräyksistä, jotka koskevat ETA/Turkki-tuotteiden pitämistä kaupan sen alueella, toimivaltaisen viranomaisen olisi tutkittava tuotteesta saatua kirjallista aineistoa ja tarvittaessa itse tuotetta kyseisten määräysten kannalta. Tutkimuksen perusteella voidaan päättää, mitä teknisiä määräyksiä ETA/Turkki-tuote ei vastaa, mikä helpottaa valvontaoikeuden käyttämistä kyseiseen tuotteeseen.

4.2.3 Kohdejäsenvaltion teknisten määräysten soveltamisen suhteellisuus

Tekniset määräykset, joita kyseinen ETA/Turkki-tuote ei täytä, ovat pohjana tutkittaessa, onko kyseisten teknisten määräysten soveltaminen tässä nimenomaisessa tapauksessa suhteellista.

On paikallaan muistuttaa, että yhdenmukaistamattomalla alalla jäsenvaltioilla on vapaus perustamissopimusta ja siinä määrättyä suhteellisuusperiaatetta noudattaen määrittellä tarpeelliseksi katsomansa suojan taso oikeutettujen tavoitteidensa, kuten kansanterveyden, kuluttajansuojan, ympäristönsuojelun, yleisen järjestyksen, tieliikenneturvallisuuden jne. varmistamiseksi ⁽⁵²⁾.

Suojan taso vahvistetaan yleensä riskiarvioinnin ⁽⁵³⁾ perusteella eri tavoin, esimerkiksi teknisin määräyksin.

Toimivaltaisella viranomaisella on tunnustettu oikeus soveltaa omaa teknistä määräystään ETA/Turkki-tuotteeseen ainoastaan silloin, kun vastaus seuraaviin kahteen kysymykseen on myönteinen:

— Edistetäänkö teknisellä määräyksellä sinänsä yhteisön oikeudessa tunnustetun yleisen edun mukaista päämäärää?

— Onko määräyksen soveltaminen tuotteeseen omiaan takaamaan tavoitellun päämäärän saavuttamisen eikä ylitä sitä, mikä on välttämätöntä tavoitteen saavuttamiseksi?

Jotta teknisen määräyksen soveltaminen tuotteeseen olisi suhteellista, sen on oltava samalla välttämätöntä ja taroituksenmukaista:

a) Teknisen määräyksen soveltamisen välttämättömyys: Teknisen määräyksen soveltamisen ETA/Turkki-tuotteeseen on ensisijassa perustuttava asianmukaisesti teknisiin tai tieteellisiin näkökohtiin ⁽⁵⁴⁾. Toiseksi määräyksen on oltava välttämätön sellaisen yhden tai useamman tavoitteen suojaamiseksi, joka on perustamissopimuksessa tai yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä todettu oikeutetuksi ⁽⁵⁵⁾.

Esimerkki: Kohdejäsenvaltio kieltää pitämästä kaupan leipää, jonka kuiva-aineesta laskettu suolapitoisuus ylittää kahden prosentin enimmäisrajan. Kun kyseisellä jäsenvaltiolla ei ole tälle vaatimukselle tieteellistä näyttöä, joka perustuisi kuluttajien terveyden suojeluun, se ei saa ottaa vaatimusta huomioon ETA/Turkki-tuotteiden kohdalla.

b) Teknisen määräyksen soveltamisen tarkoituksenmukaisuus: Teknisen määräyksen soveltaminen ei ole tarkoituksenmukaista, jos vaatimukset, joita sillä on tarkoitus suojata, voidaan suojata yhtä tehokkaasti yhteisön sisäistä vaihdantaa vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä. Tässä tilanteessa on arvioitava vaihtoehtoisten toimenpiteiden tarjoama suoja ⁽⁵⁶⁾:

Esimerkki: Kohdejäsenvaltio säättää tekniset määräykset, joiden mukaan kuivattuihin makaronivalmisteisiin saa käyttää ainoastaan durumvehnää: tavallisesta vehnästä tai tavallisen vehnän ja durumvehnän sekoituksesta saatujen makaronivalmisteiden myynti on kiellettyä. Määräysten tavoitteena on suojata kuluttajaa ja taata kaupankäynnin rehellisyys. Tavoite voidaan toteuttaa kyseisten makaronivalmisteiden yhteisön sisäistä vaihdantaa vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä, kuten sopivalla päällyysmerkinnällä tai antamalla tämäntyyppisille tuotteille oma tuotenimi.

Näin ollen toimivaltaisen viranomaisen on ETA/Turkki-tuotetta tutkiessaan pidättäydyttävä omasta aloitteestaan sellaisten teknisten määräysten soveltamisesta, jotka eivät ole joko yhteisöjen tuomioistuimen pakottaviksi vaatimuksiksi tunnustamiin tai EY:n perustamissopimuksen 30 artiklassa mainittuihin syihin nähden oikeasuhteisia.

On paikallaan korostaa, että päätös olla soveltamatta suhteettomia teknisiä määräyksiä ETA/Turkki-tuotteeseen noudattaa tässä nimenomaisessa tapauksessa yhteisön oikeutta, joka on joka tapauksessa ensisijainen kansalliseen oikeuteen nähden.

Tuotteen kansallisissa säädöksissä ei voida vaatia, että ETA/Turkki-tuotteiden on täytettävä kirjaimellisen tarkasti samat säännökset tai tekniset ominaisuudet kuin mitä kohdejäsenvaltiossa valmistetuilta tuotteilta edellytetään, kunhan kyseiset ETA/Turkki-tuotteet takaavat vastaavan suojan tason ⁽⁵⁷⁾.

Sen tutkimuksen antamat tulokset, onko teknistä määrystä sovellettava ETA/Turkki-tuotteeseen, saattavat johtaa kotimaisten tuotteiden kohtelemiseen eri tavalla, joka on jopa ankarampi kuin kyseisen ETA/Turkki-tuotteen kohtelu. Erilaisen kohtelun ei pitäisi olla toimivaltaisen viranomaisen kannalta määräävä tekijä tutkittaessa ETA/Turkki-tuotteen vaatimustenmukaisuutta.

On mahdollista, että kohdejäsenvaltio on valinnut lähtövaltiossa hyväksytystä suojajärjestelmästä eroavan järjestelmän. Tämä ero ei vaikuta siihen, miten kohdejäsenvaltiossa sovellettavien teknisten määräysten välttämättömyyttä ja suhteellisuutta arvioidaan. Mainittuja periaatteita on arvioitava ainoastaan kohdejäsenvaltion kansallisten viranomaisten tavoittelemien päämäärien ja niillä taattavan suojan tason suhteen ⁽⁵⁸⁾.

4.3 Kolmas vaihe: arvioinnin tulokset ja niiden ilmoittaminen hakijalle

Kun kohdejäsenvaltio on tutkinut kunkin ETA/Turkki-tuotteen, on välttämätöntä ilmoittaa arvioinnin tuloksista – olivat ne myönteisiä tai kielteisiä – mahdollisimman lyhyessä määräajassa ⁽⁵⁹⁾ kyseiselle elinkeinonharjoittajalle.

Komission mielestä on tärkeää, että toimivaltainen viranomainen ilmoittaa kaikki seikat kyseiselle elinkeinonharjoittajalle, ei ainoastaan kielteisen vaan myös myönteisen arvioinnin osalta. Myönteisessä arvioinnissa vahvistetaan, että ETA/Turkki-tuotetta voidaan pitää laillisesti kaupan kohdejäsenvaltiossa.

Kaupan pitämistä koskeva rajoitus, joka voi olla seurausta kielteisestä arvioinnista, on periaatteessa tuonnin määrällistä rajoittamista vaikutukseltaan vastaava rajoitus, joka kielletään EY:n perustamissopimuksen 28 artiklassa.

Jäsenvaltion, joka vetoaa tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevan rajoituksen oikeuttavaan perusteeseen, on osoitettava konkreettisesti, että on olemassa yleisen edun mukainen syy, että kyseinen rajoitus on välttämätön ja että se on oikeassa suhteessa sillä tavoiteltuun päämäärään.

Yhteisön oikeuden yleisperiaatteisiin kuuluu, että jokaisella on oltava käytettävissään tehokkaat muutoksenhakukeinot sellaisten kansallisten päätösten varalta, jotka saattavat loukata perustamissopimuksissa ⁽⁶⁰⁾ tai yhteisön johdetussa oikeudessa tunnustettuja oikeuksia. Tämä periaate tarkoittaa sitä, että asianosaisilla on oikeus ennen muutoksen hakemista saada viranomaiselta tietoonsa päätösten perustelut ⁽⁶¹⁾.

Lukuun ottamatta yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun direktiivin nojalla toteutettavia toimenpiteitä komissio katsoo, että kohdejäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen, jonka arvion mukaan ETA/Turkki-tuotetta ei pitäisi päästää kyseisen kohdevaltion markkinoille, olisi ainakin:

- ilmoitettava valmistajalle tai jakelijalle, mitkä kansallisten teknisten määräysten osat estävät viranomaisen mukaan pitämästä kyseistä tuotetta kaupan kohdejäsenvaltiossa
- osoitettava kyseiselle elinkeinonharjoittajalle kaiken kohdejäsenvaltiossa käytettävissä olevan asiaankuuluvan tieteellisen näytön perusteella, mitkä tekniseen määräykseen liittyvät yleisen edun mukaiset pakottavat syyt koskevat kyseistä tuotetta ja mistä syistä vähemmän rajoittavia toimenpiteitä ei voitaisi hyväksyä
- pyydettyä tämän jälkeen elinkeinonharjoittajaa toimittamaan mahdolliset huomautuksensa kohtuullisessa määräajassa (noin 20 työpäivän kuluessa) uhalla, että elinkeinonharjoittajaan kohdistetaan tuotteen kaupan pitämistä rajoittava yksilöllinen toimenpide
- otettava lopullisen päätöksen perusteluissa asianmukaisesti huomioon elinkeinonharjoittajan tekemät huomautukset
- sen jälkeen kun tuotteen kaupan pitämistä rajoittavaan yksilölliseen toimenpiteeseen on ryhdytty, annettava perusteltu päätös kyseiselle elinkeinonharjoittajalle tiedoksi ja osoitettava samalla tämän käytettävissä olevat muutoksenhakukeinot
- ilmoitettava päätöksestä komissiolle yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun direktiivin 92/59/ETY 7 artiklan nojalla, (ja 15 päivästä tammikuuta 2004 alkaen, yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun direktiivin 2001/95/EY 11 ja 12 artiklan nojalla) tai elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista annetun asetuksen 178/2002/EY 50 artiklan nojalla
- jos kyseisiä artikloja ei voida soveltaa, ilmoitettava päätöksestä komissiolle vapaan liikkuvuuden periaatteesta yhteisössä poikkeavia kansallisia toimenpiteitä koskevan tietojenvaihtomenettelyn luomisesta 13 päivänä joulukuuta 1995 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 3052/95/EY nojalla.

5. ELINKEINONHARJOITTAJAN MUUTOKSENHAKUMAH-DOLLISUUDET

5.1 EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklan suora soveltaminen

EY:n perustamissopimuksen 28–30 artiklat ovat ensisijaista oikeutta niiden vastaisiin kansallisiin toimenpiteisiin nähden ⁽⁶²⁾.

Jos kansallisen oikeuden säännökset eivät ole yhteensopivia EY:n perustamissopimuksen 28–30 artiklojen kanssa, kansallisten tuomioistuinten ja viranomaisten on tällöin taattava yhteisön oikeuden täysi vaikutus pidättäytymällä omasta aloitteestaan soveltamasta kansallisen oikeuden säännöksiä, jotka eivät sovi yhteen yhteisön oikeuden kanssa ⁽⁶³⁾.

Tämän lisäksi sellaisista kansallisista rajoituksista johtuva rangaistus- tai muu seuraamus, joka on todettu yhteisön oikeuden vastaiseksi, on varsinaisen rajoituksen ohella niin ikään yhteensopimaton yhteisön oikeuden kanssa ⁽⁶⁴⁾.

Kansallisen tuomarin, jonka tehtävänä on toimivaltansa puitteissa soveltaa EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklaa, on annettava näille normeille täysi oikeusvaikutus jättämällä tarvittaessa omalta osaltaan soveltamatta jopa myöhemmin syntyneitä kansallisen lainsäädännön vastakkaisia säännöksiä ilman, että hänen olisi pyydettävä tai odotettava, että säännös ensin kumotaan lainsäädäntöteitse tai muussa perustuslaillisessa menettelyssä ⁽⁶⁵⁾.

Kansalliset tuomioistuimet voivat tarvittaessa pyytää yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklan tulkinnasta mainitun perustamissopimuksen 234 artiklan mukaisesti.

5.2 Kohdejäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tekemän kielteisen päätöksen vastustaminen

Kohdejäsenvaltion kielteinen päätös, joka koskee ETA/Turkki-tuotteen pääsyä kyseisen valtion markkinoille, saattaa periaatteessa muodostaa tuonnin määrällistä rajoittamista vaikutukseltaan vastaavan toimenpiteen, joka kielletään EY:n perustamissopimuksen 28 artiklassa. Elinkeinonharjoittaja voi siis aina kansallisessa oikeudessa vastustaa häneen kohdistettua kielteistä päätöstä.

Kun muutosta haetaan kansalliselta tuomarilta, tämän tulee soveltaa EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklaa, joita tulkitaan yhteisöjen tuomioistuimen oikeustapausten mukaisesti, sekä tarvittaessa tässä tiedonan-

nossa esitettyjä periaatteita, ja todeta kielteinen päätös yhteensopimattomaksi mainittujen artiklojen kanssa.

6. NEUVOJA JÄSENVALTIOILLE

Soveltamalla oikein vastavuoroista tunnustamista saadaan sovitetuksi yhteen kaksi tavoitetta: EY-sopimuksen 28 ja 30 artiklassa taattu ETA/Turkki-tuotteiden vapaa liikkuvuus sekä muun muassa terveyden, ympäristön ja kuluttajien suojelu.

Koska jäsenvaltioiden velvollisuutena on käyttää EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklaa kaikkien niiden kansallisten sääntöjen sijasta, jotka ovat mainittujen artiklojen vastaisia, niiden on huolehdittava, että myös niiden tekniset määräykset ovat yhteisön oikeuden mukaisia. Jäsenvaltioilla on tähän tarkoitukseen käytettävissään useita mahdollisuuksia, jotka ovat osittain yhdistettävissä toisiinsa.

6.1 Vastavuoroista tunnustamista koskeva lauseke

Huolimatta EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklan suorasta sovellettavuudesta on usein todettava, että kansallisen teknisen määräyksen olemassaolo pidättää joskus elinkeinonharjoittajia pitämästä kaupan tuotteitaan jäsenvaltion alueella, vaikka nämä tuotteet tarjoavat tarkoituksenmukaisen ja eräissä muissa jäsenvaltioissa tunnustetun suojan tason. Kohdejäsenvaltion toimivaltainen viranomainen saattaa lisäksi epäroidä soveltaa EY:n perustamissopimuksen 28–30 artikloja, jos kansallisissa teknisissä määräyksissä ei ole erityistä oikeusperustaa ETA/Turkki-tuotteen vaatimustenmukaisuuden arvioimiseksi.

Näistä syistä komissio pyrkii siihen, että jäsenvaltioiden lainsäädäntöihin sisällytettäisiin vastavuoroista tunnustamista koskeva lauseke, jonka tarkoituksena on saada vastavuoroisen tunnustamisen periaate toimimaan oikein ⁽⁶⁶⁾. Tämä lauseke tulee osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja se mahdollistaa toisessa jäsenvaltiossa laillisesti valmistettujen ja/tai kaupan pidettyjen tuotteiden saattamisen markkinoille.

Oikeusvarmuuden ja yksilöiden suojelun periaatteet edellyttävät, että yhteisön oikeuden kattamilla aloilla jäsenvaltioiden oikeusnormit on laadittu selkeästi, täsmällisesti ja epäselvyyksiä välttäen, jotta kyseiset toimijat tuntisivat oikeutensa ja velvollisuutensa ja jotta kansalliset tuomioistuimet pystyisivät varmistamaan niiden noudattamisen. Komission arvion mukaan vastavuoroista tunnustamista koskeva lauseke muodostaa varteenotettavan keinon mainittujen periaatteiden täytäntöönpanossa.

Lauseke voidaan muotoilla seuraavilla tavoilla:

- yksinkertainen lauseke, kun kansallisen lainsäädännön muihin osiin on jo sisällytetty tässä tiedonannossa luetellut viranomaistakuut
- lauseke, jossa säädetään edellistä tarkemmasta, tässä tiedonannossa täsmennettyjen periaatteiden mukaisesta menettelystä.

Esimerkki vastavuoroista tunnustamista koskevasta tarkasta lausekkeesta:

Tämän säännösten vaatimuksia ei sovelleta tuotteisiin, jotka on laillisesti valmistettu ja/tai pidetty kaupan Euroopan unionin toisessa jäsenvaltiossa tai Turkissa tai laillisesti valmistettu ETA-sopimuksen osapuolena olevassa EFTA-valtiossa.

Jos toimivaltaisilla viranomaisilla on näyttöä siitä, että tuote, joka on laillisesti valmistettu ja/tai pidetty kaupan toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Turkissa tai laillisesti valmistettu ETA-sopimuksen osapuolena olevassa EFTA-valtiossa, ei takaa sellaista suojan tasoa, johon tällä säännöllä pyritään, viranomaiset voivat evätä tuotteen markkinoille saattamisen tai vetää sen markkinoilta sen jälkeen, kun ne ovat:

- ilmoittaneet kirjallisesti valmistajalle tai jakelijalle, mitkä kansallisten teknisten määräysten osat estävät pitämästä kyseistä tuotetta kaupan, ja
- osoittaneet kaikkien asiaankuuluvien tieteellisten näkökohtien perusteella, minkä yleisen edun mukaisten pakottavien syiden vuoksi teknisen määräyksen säännöksiä on sovellettava tuotteeseen ja minkä vuoksi vähemmän rajoittavia toimenpiteitä ei voitaisi hyväksyä, ja
- pyydettävä elinkeinonharjoittajaa toimittamaan mahdolliset huomautuksensa (vähintään neljän viikon tai 20 työpäivän) määräajassa uhalla, että elinkeinonharjoittajaan kohdistetaan kyseisen tuotteen kaupan pitämistä rajoittava yksilöllinen toimenpide, ja
- ottaneet lopullisen päätöksen perusteluissa asianmukaisesti huomioon elinkeinonharjoittajan huomautukset.

Toimivaltainen viranomainen antaa elinkeinonharjoittajalle tiedoksi yksilöllisen toimenpiteen,

jolla rajoitetaan tuotteen kaupan pitämistä, osoittamalla samalla muutoksenhakukeinot, jotka kyseisellä elinkeinonharjoittajalla on käytettävissään.

6.2 Teknisen määräyksen kumoaminen

Toinen vaihtoehto on teknisen määräyksen kumoaminen. Teknisen määräyksen mahdollisesti rajoittavien vaikutusten arviointi saattaa johtaa tulokseen, jossa määräys ei ole enää ajankohtainen tai jossa se on sovellettavissa yksinomaan kansalliseen valmistukseen.

Se seikka, että kotimaisille tuotteille on määrätty tiukemmat vaatimukset kuin ETA/Turkki-tuotteisiin sovelletut, ei ole missään tapauksessa vastoin vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen hyvää soveltamista.

6.3 Avoimuuden takaaminen

Eräät elinkeinonharjoittajat suosivat täyttä varmuutta ja pyrkivät välttämään tapahtumia, joilla voisi olla kielteistä vaikutusta tuotteen maineelle, kuten markkinoille saattamisen keskeyttäminen kohdejäsenvaltion viranomaisten todetessa, että ETA-tuote ei ole kohdejäsenvaltion teknisen määräyksen mukainen. Toiset elinkeinonharjoittajat pelkäävät, että vastavuoroista tunnustamista koskevan periaatteen soveltamista ei voida ennakoita kohdejäsenvaltiossa, vaikka sen lainsäädännössä on jo tekniset määräykset, jotka ovat ensinäkemältä suhteettomia.

Komissio katsoo, että vastavuoroisen tunnustamisen ennakoitavuutta voidaan parantaa usealla tavalla lisäämällä avoimuutta. Esimerkkejä:

6.3.1 Teknisten määräysten saatavuuden parantaminen

Sovellettavien määräysten saatavuus on ensiarvoisen tärkeää elinkeinonharjoittajille, jotka haluavat ETA/Turkki-tuotteensa toisen jäsenvaltion markkinoille.

Komissio on liian usein joutunut toteamaan, että vastavuoroisen tunnustamisen periaate on kuollut kirjain sen vuoksi, että elinkeinonharjoittajat eivät tiedä kenen puoleen kääntyä ja mitä aineistoa toimittaa, jotta vastavuoroista tunnustamista voitaisiin soveltaa.

Komissio kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että määräykset kirjoitetaan selkeästi ja että ne julkistetaan tavalla, jolla edistetään elinkeinonharjoittajien mahdollisuutta saada niistä tietoa, kuten esimerkiksi yksityiskohtaisilla Internet-sivustoilla ja tuotesektoreittain toimitetuilla esitteillä, joissa mainitaan lisätietoja antavat toimivaltaiset viranomaiset.

Yksi elinkeinonharjoittajien haasteista on tunnistaa tuotteensa vastavuoroisesta tunnustamisesta vastaava toimivaltainen viranomainen. Sen vuoksi komissio pyytääkin jäsenvaltioita tiedottamaan sopivalla tavalla teknisen määräyksen noudattamisesta ja vastavuoroisen tunnustamisen soveltamisesta vastuussa olevasta tahosta. Näin elinkeinonharjoittajat saisivat helposti tarvitsemansa tiedot.

pauksissa vaikea tietää, onko hänen tuotteensa tekniseltä ratkaisultaan todella vastaavanlainen.

Jäsenvaltio voisi helpottaa vastavuoroisen tunnustamisen soveltamista julkaisemalla viiteluettelon muiden jäsenvaltioiden jo hyväksytyistä teknisistä määräyksistä ja standardeista, joita noudattamalla vaaditun tavoitteen mukainen suojan taso voidaan saavuttaa.

6.3.2 Vastaavista ratkaisuista tiedottaminen sopivalla tavalla

Vaikka kohdejäsenvaltion lainsäädäntö sisältäisi lausekkeen, jonka mukaan vastavuoroista tunnustamista sovelletaan esimerkiksi vastaavan turvallisuuden tason takaviin tuotteisiin, elinkeinonharjoittajan on joissakin ta-

6.3.3 Lainsäädännön tavoitteiden ilmaiseminen

Komissio pyytää jäsenvaltioita ilmaisemaan määräyksissään tavoitteet, joihin niillä pyritään. Tällöin kansallisten viranomaisten ja elinkeinonharjoittajien on helpompi arvioida vastaavuutta.

- (¹) Yhteisön erityissäännösten puuttuessa kuluttajille tarkoitettujen tai kuluttajien todennäköisesti käyttämien tuotteiden turvallisuudesta annetaan yleisestä tuoteturvallisuudesta 29 päivänä kesäkuuta 1992 annetussa neuvoston direktiivissä 92/59/ETY (ja 15 päivästä tammikuuta 2004 alkaen, yleisestä tuoteturvallisuudesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2001/95/EY) horisontaaliset säännökset, joiden tarkoituksena on varmistaa korkeatasoinen ihmisten turvallisuuden ja terveyden suoja. Kyseisessä direktiivissä säädetään elinkeinonharjoittajille yleinen velvollisuus pitää kaupan ainoastaan turvallisia tuotteita. Näin ollen kuluttajille tarkoitettuihin tai kuluttajien todennäköisesti käyttämiin yhteisön markkinoille saatettuihin tuotteisiin sovelletaan edellä mainitun direktiivin turvallisuutta koskevia vaatimuksia ja kriteerejä. Sama koskee elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä annetun asetuksen (EY) N:o 178/2002 nojalla elintarvikkeita, sillä mainittu asetus sisältää erityisesti yleiset säännökset, joiden mukaan markkinoille saa saattaa ainoastaan turvallisia elintarvikkeita ja rehuja.
- (²) Elinkeinonharjoittajana pidetään jokaista henkilöä, joka pyrkii pitämään tuotteita kaupan. Kyseeseen tulevat ensi sijassa valmistajat, näiden edustajat, tukkukauppiat, maahantuojat, jakelijat ja kaikki muut kaupallistamisketjussa mukana olevat toimijat.
- (³) Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille, KOM(1999) 299 lopullinen, annettu 16. kesäkuuta 1999, yhtenäismarkkinoiden toimintasuunnitelman seurannasta vastavuoroisen tunnustamisen osalta. Ensimmäinen kaksivuotiskertomus vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta (SEC(1999) 1106, 13. heinäkuuta 1999) ja toinen kaksivuotiskertomus KOM(2002) 419 lopullinen, 23. heinäkuuta 2002. Asiakirjat ovat saatavilla www-sivustolla: http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/goods/mutrec.htm
- (⁴) "ETA/Turkki-tuote" määritellään 2 kohdassa.
- (⁵) Yhdenmukaistettujen yhteisön sääntöjen puuttuessa EY:n perustamissopimuksen 28 artiklan yleissääntö kieltää jäsenvaltioiden välisessä tavarakaupassa tuonnin määrälliset rajoitukset ja kaikki vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet, jotka muodostuvat esteiksi tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle. EY:n perustamissopimuksen 30 artiklassa tarkennetaan, että 28 ja 29 artiklan säännökset eivät estä sellaisia tuontia, vientiä tai kauttakuljetusta koskevia kieltoja tai rajoituksia, jotka ovat perusteltuja julkisen moraalien, yleisen järjestyksen tai turvallisuuden kannalta, ihmisten, eläinten tai kasvien terveyden ja elämän suojelemiseksi, taiteellisten, historiallisten tai arkeologisten kansallisaarteiden suojelemiseksi taikka teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojelemiseksi. Nämä kiellot tai rajoitukset eivät kuitenkaan saa olla keino mielivaltaiseen syrjintään tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen. Yhteisöjen tuomioistuin on kuitenkin myös todennut, että toisen jäsenvaltion markkinoille pääsyä koskevat rajoitukset, jotka on asetettu kansallisin toimenpitein, jotka voivat muodostua EY:n perustamissopimuksen 28 artiklassa tarkoitetuiksi vaikutukseltaan vastaaviksi toimenpiteiksi, saattavat olla perusteltuja tiettyjen tuomioistuimen tunnusnamien pakottavien vaatimusten kannalta edellyttäen, että ne ovat välttämättömiä ja suhteellisia.
- (⁶) Tämän tiedonannon viittaukset yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön eivät ole tyhjentyviä. Tiedonannossa mainitaan vain eräitä päätöksiä, jotka voivat auttaa toimivaltaisia viranomaisia ja elinkeinonharjoittajia näiden tutkiessa tiettyä ongelmaa asiaa koskevan yhteisön oikeuskäytännön kannalta.
- (⁷) Tässä tarkoitetaan sellaisia myyntijärjestelyjä, joista oli kyse yhteisön tuomioistuimen 24 päivänä marraskuuta 1993 antamassa tuomiossa: rikosoikeudenkäynti Bernard Keckia ja Daniel Mithouardia vastaan, Oikeustapauskokoelma 1993, s. I-6097, ja muut tuomioistuimen asiaa koskevat oikeustapaukset.
- (⁸) Useimmin esitettyjä oikeutettuja etuja ovat ihmisten ja eläinten terveyden ja elämän suojeleminen tai kasvilajien säilyttäminen, ympäristönsuojelu sekä kuluttajien suojeleminen.

- (9) Tämä periaate sai alkunsa 20 päivänä helmikuuta 1979 annetusta tuomiosta "Cassis de Dijon", (Rewe-Zentral AG vastaan Bundesmonopolverwaltung für Branntwein), asia 120/78, Oikeustapauskokoelma 1979, s. 649. Komissio on vuodesta 1980 lähtien luonut joukon vastavuoroisen tunnustamisen soveltamista koskevia suuntaviivoja, jotka pohjautuvat tuomioistuimen oikeuskäytäntöön ja joista mainittakoon komission tiedonanto yhteisöjen tuomioistuimen 20 päivänä helmikuuta 1979 asiassa 120/78 antaman tuomion (Cassis de Dijon), EYVL C 256, 3.10.1980, aiheuttamista toimenpiteistä.
- (10) Tässä tiedonannossa tuotteena pidetään irtainta esinettä, joka voi olla sellaisenaan liiketoimien kohteena: yhteisöjen tuomioistuimen 21 päivänä lokakuuta 1999 antama tuomio, Peter Jägerskiöld vastaan Torolf Gustafsson, asia C-97/98, Oikeustapauskokoelma 1999, s. I-7319. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan esineisiin, jotka siirretään valtion rajan yli liiketoimien suorittamiseksi, sovelletaan toimien luonteesta riippumatta EY:n perustamissopimuksen 28 artiklaa: kts. esimerkiksi yhteisöjen tuomioistuimen 28 päivänä maaliskuuta 1995 antaman tuomion 20 kohta, The Queen vastaan Secretary of State for Home Department, ex parte: Evans Medical Ltd ja Macfarlan Smith Ltd, asia C-324/93, Oikeustapauskokoelma 1995, s. I-563.
- (11) Kts. esimerkiksi yhteisöjen tuomioistuimen 13 päivänä joulukuuta 2001 antama tuomio, DaimlerChrysler AG vastaan Land Baden-Württemberg, kohta 32, asia C-324/99, Oikeustapauskokoelma 2001, s. I-9897.
- (12) Näitä ovat esimerkiksi tietyt lääkkeet, biosidituotteet tai kasvinsuojeluaineet.
- (13) Luettelo uuden lähestymistavan mukaisista direktiiveistä, joilla taataan vapaa liikkuvuus olennaiset vaatimukset täyttävälle ja CE-merkinnöin varustetuille tuotteille, on luettavissa verkkosivustolta: <http://europa.eu.int/comm/enterprise/newapproach/standardization/harmstds/reflist.html>
- (14) Voimassa oleva yhteisön lainsäädäntö, kts.: <http://europa.eu.int/eur-lex/fr/lif/index.html>. Yhteisön lainsäädäntöä on tutkittava tarkkaan ennen kuin voidaan arvioida missä määrin vastavuoroista tunnustamista voidaan soveltaa tarkasteltavana olevaan tuotteeseen. Tuotteen tietyt ominaisuudet on voitu yhdenmukaistaa yhteisön tasolla, kun taas saman tuotteen muita ominaisuuksia ei ole yhdenmukaistettu kattavasti yhteisössä. Vastavuoroista tunnustamista sovelletaan siis jälkimmäisiin ominaisuuksiin.
- (15) Tässä on kyse ensisijassa markkinoille saattamista koskevista kansallisista luvista, jotka myönnetään ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä 6 päivänä marraskuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/83/EY tai biosidituotteiden markkinoille saattamisesta 16 päivänä helmikuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/8/EY tai kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15 päivänä helmikuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY mukaisesti.
- (16) Yleisestä tuoteturvallisuudesta 29 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/59/EY 4 artiklan 2 kohta, ja 15 päivästä tammikuuta 2004 alkaen, yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun direktiivin 2001/95/EY 3 artiklan 2 kohta.
- (17) Yhteisöjen tuomioistuimen 23 päivänä maaliskuuta 2000 antaman tuomion 25 kohta, rikosoikeudenkäynti, jossa vastaajana on Berendse-Koenen M.G. en Berendse H.D. Maatschap, asia C-246/98, Oikeustapauskokoelma 2000, s. I-1777; yhteisöjen tuomioistuimen 23 päivänä toukokuuta 1996 antaman tuomion 25 ja 26 kohta, The Queen vastaan Ministry of Agriculture, Fisheries and Food, ex parte: Hedley Lomas (Ireland) Ltd, asia C-5/94, Oikeustapauskokoelma 1996, s. I-2553. Jäsenvaltiot ovat velvollisia lisäämään kansalliseen lainsäädäntönsä viittauksen siihen yhteisön lainsäädäntöön, jota ne saattavat osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tämä helpottaa niiden kansallisen lainsäädännön osien tunnistamista, joilla yhteisön lainsäädäntö saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja niiden niiden osien tunnistamista, joihin sovelletaan EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklaa. Yhteisön lainsäädäntöä on kuitenkin erittäin tärkeä tutkia tarkkaan sen arvioimiseksi, missä määrin vastavuoroinen tunnustaminen on sovellettavissa kuhunkin tuotteeseen. Tuotteen tietyt ominaisuudet on voitu yhdenmukaistaa yhteisön tasolla, kun taas saman tuotteen muita ominaisuuksia ei ole yhdenmukaistettu. Vastavuoroista tunnustamista sovelletaan siis jälkimmäisiin ominaisuuksiin.
- (18) Tulliliiton viimeisen vaiheen aloittamisesta 22 päivänä joulukuuta 1995 tehdyn EY-Turkki-assosiointineuvoston päätöksen N:o 1/95 (EYVL L 35, 13.2.1996, s. 1) 5–7 artiklassa säädetään Euroopan unionin ja Turkin välisten määrällisten rajoitusten ja vaikutukseltaan vastaavien toimenpiteiden poistamisesta. Päätöksen 1/95 66 artiklasta johtuu, että mainitun päätöksen 5–7 artiklaa on tulkittava niiden täytäntöön panemista ja tulliliiton piiriin kuuluviin tuotteisiin soveltamista varten yhteisöjen tuomioistuimen asiasta antamien tuomioiden mukaisesti. Näin ollen EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklaan liittyviä kysymyksiä koskevasta yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä johtuvia periaatteita, erityisesti asiaan *Cassis de Dijon* liittyvää oikeuskäytäntöä, sovelletaan jäsenvaltioihin ja Turkkiin.
- (19) Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen 8 artiklan 2 ja 9 kohta ja pöytäkirja 4. EY:n perustamissopimuksen 28–30 artiklat ovat osa yhteisön oikeutta, joka on otettu sellaisenaan Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen 11 ja 13 artiklaan, joita on tulkittu Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ennen mainitun sopimuksen allekirjoittamista luoman oikeuskäytännön mukaisesti. Tätä tiedonantoa sovelletaan siten myös Islannissa, Liechtensteinissa ja Norjassa valmistettuihin tavaroihin.
- (20) On kuitenkin paikallaan todeta, että kansallisten määräysten ollessa EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklan vastaisia yhteisöjen tuomioistuin on vahvistanut, että määräysten soveltaminen on kiellettyä ainoastaan maahantuojien eikä siis kansallista alkuperää olevien tuotteiden osalta. Yhteisöjen tuomioistuimen 5 päivänä joulukuuta 2000 antaman tuomion 21 kohta, rikosoikeudenkäynti Jean-Pierre Guimontia vastaan, asia C-448/98, Oikeustapauskokoelma 2000, s. I-663.

- (²¹) EY:n perustamissopimuksen 24 artiklassa todetaan: "Kolmansista maista tulevien tuotteiden katsotaan olevan jäsenvaltiossa vapaassa vaihdannassa, jos tuontimuodollisuuksia on noudatettu ja tuotteista on tässä jäsenvaltiossa kannettu niistä menevät tullit tai vaikutukseltaan vastaavat maksut eikä näitä tulleja tai maksuja ole kokonaan tai osittain palautettu". Lisäksi yhteisöjen tuomioistuimen 22 päivänä tammikuuta 2002 antaman tuomion 37 kohdassa, Canal Satélite Digital SL vastaan Administración General del Estado, Distribuidora de Televisión Digital SA (DTS):n osallistuessa asian käsittelyyn, asia C-390/99, Oikeustapauskokoelma 2002, s. I-607, vahvistetaan mainittu periaate: "Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä käy yhtäältä ilmi, että jossain jäsenvaltiossa laillisesti kaupan pidettävää tuotetta on pääsääntöisesti voitava pitää kaupan myös kaikissa muissa jäsenvaltioissa ilman, että tuotteen osalta olisi suoritettava lisätarkastuksia, jollei yhteisön oikeudessa tehdyistä tai sallituista poikkeuksista muuta johdu".
- (²²) Kts. yleisestä tuoteturvallisuudesta annetut direktiivit 2001/95/EY ja 92/59/ETY.
- (²³) Yhteisöjen tuomioistuimen 21 päivänä kesäkuuta 2001 antaman tuomion 26 kohta, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Irlanti, asia C-30/99, Oikeustapauskokoelma 2001, s. I-4619.
- (²⁴) Kts. esimerkiksi yhteisöjen tuomioistuimen 24 päivänä lokakuuta 2002 antaman tuomion 36 kohta, rikosoikeudenkäynti, jossa vastaajana on Walter Hahn, asia C-121/2000, Oikeustapauskokoelma 2002, s. I-9193.
- (²⁵) Yhteisöjen tuomioistuimen 16 päivänä marraskuuta 2000 antaman tuomion 17 ja 18 kohta, komissio vastaan Belgia, asia C-217/99, Oikeustapauskokoelma 2001, s. I-10251.
- (²⁶) Kansallinen standardi on tekninen eritelmä, jonka kansallinen standardintilailaitos on hyväksynyt sovellettavaksi toistuvasti tai jatkuvasti, joka on julkisesti saatavilla ja jonka noudattaminen ei ole pakollista.
- (²⁷) Yhteisöjen tuomioistuimen 22 päivänä syyskuuta 1988 antama tuomio, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Irlanti, asia 45/87, Oikeustapauskokoelma 1988, s. 4929.
- (²⁸) Yhteisöjen tuomioistuimen 14 päivänä kesäkuuta 2001 antama tuomio, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Ranskan tasavalta, asia C-84/2000, Oikeustapauskokoelma 2001, s. I-4553.
- (²⁹) Yhteisöjen tuomioistuimen 14 päivänä heinäkuuta 1988 antama tuomio, rikosoikeudenkäynti Zonia vastaan, asia 90/86, Oikeustapauskokoelma 1988, s. 4285.
- (³⁰) Yhteisöjen tuomioistuimen 5 päivänä huhtikuuta 2001 antama tuomio, rikosoikeudenkäynti, jossa vastaajina ovat Christina Bellamy ja English Shop Wholesale SA, asia C-123/2000, Oikeustapauskokoelma 2001, s. I-2795; yhteisöjen tuomioistuimen 14 päivänä kesäkuuta 2001 antama tuomio, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Ranskan tasavalta, asia C-84/2000, Oikeustapauskokoelma 2001, s. I-4553.
- (³¹) Yhteisöjen tuomioistuimen 24 päivänä lokakuuta 2002 antama tuomio, rikosoikeudenkäynti, jossa vastaajana on Walter Hahn, asia C-121/2000, Oikeustapauskokoelma 2002, s. I-9193.
- (³²) Yhteisöjen tuomioistuimen 12 päivänä lokakuuta 2000 antama tuomio, Cidrerie Ruwet SA vastaan Cidre Stassen SA ja HP Bulmer Ltd, asia C-3/99, Oikeustapauskokoelma 2000, s. I-8749; yhteisöjen tuomioistuimen 10 päivänä marraskuuta 1982 antama tuomio, Walter Rau Lebensmittelwerke vastaan De Smedt PVBA, asia 261/81, Oikeustapauskokoelma 1982, s. 3961.
- (³³) Yhteisöjen tuomioistuimen 5 päivänä joulukuuta 2000 antama tuomio, rikosoikeudenkäynti Jean-Pierre Guimontia vastaan, asia C-448/98, Oikeustapauskokoelma 2000, s. I-10663.
- (³⁴) Yhteisöjen tuomioistuimen 4 päivänä joulukuuta 1986 antama tuomio, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Saksan liittotasavalta, asia 179/85, Oikeustapauskokoelma 1986, s. 3879; yhteisöjen tuomioistuimen 6 päivänä kesäkuuta 2002 antama tuomio, Sapod Audic vastaan Eco-Emballages SA, asia C-159/2000, Oikeustapauskokoelma 2002, s. I-5031.
- (³⁵) Yhteisöjen tuomioistuimen 12 päivänä syyskuuta 2000 antama tuomio, rikosoikeudenkäynti, jossa vastaajina ovat Yannick Geffroy ja Casino France SNC, asia C-366/98, Oikeustapauskokoelma 2000, s. I-6579; yhteisöjen tuomioistuimen 16 päivänä marraskuuta 2000 antama tuomio, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Belgian kuningaskunta, asia C-217/99, Oikeustapauskokoelma 2000, s. I-10251.
- (³⁶) Kts. esimerkiksi 28 päivänä tammikuuta 1986 annetun tuomion 17 kohta, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Ranskan tasavalta (puuntyöstökoneiden hyväksyminen), asia 188/84, Oikeustapauskokoelma 1986, s. 419.
- (³⁷) Yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun direktiivin mukaan jäsenvaltiot voivat ryhtyä nopeisiin rajoittaviin toimenpiteisiin vaarallisten tai mahdollisesti vaarallisten tuotteiden osalta direktiivin 92/59/ETY 6, 7 tai 8 ja 14 artiklan mukaisesti, ja 15 päivästä tammikuuta 2004 alkaen direktiivin 2001/95/EY 8, 11 tai 12 ja 18 artiklan mukaisesti.

- (³⁸) Tammikuun 22 päivänä 2002 antamassaan tuomiossa (Canal Satélite Digital SL vastaan Administración General del Estado, Distribuidora de Televisión Digital SA (DTS):n osallistuessa asian käsittelyyn, asia C-390/99, Oikeustapauskokoelma 2002, s. I-607), yhteisöjen tuomioistuin muistutti selkeästi, että ennakkolupamenettelyllä rajoitetaan tavaroiden vapaata liikkuvuutta. Näin ollen, jotta tällainen säännös olisi perusteltu näiden perusvapauksien kannalta, sille on oltava oikeudessa tunnustettu yleisen edun mukainen peruste ja sen osalta on noudatettava suhteellisuusperiaatetta eli sen on oltava omiaan takaamaan sillä tavoiteltavan päämäärän toteutuminen eikä sillä saada ylittää sitä, mikä on tarpeen tämän päämäärän saavuttamiseksi.
- (³⁹) Yhteisöjen tuomioistuimen 13 päivänä joulukuuta 1990 antaman tuomion 15 kohta, rikosoikeudenkäynti Jean-Claude Bellonia vastaan, asia C-42/90, Oikeustapauskokoelma 1990, s. I-4863.
- (⁴⁰) Sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen, jossa ETA-tuote on laillisesti valmistettu ja/tai pidetty kaupan, antama todiste on vain yksi monista mahdollisuuksista: kohdejäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ei voi vaatia sitä. Ks. yhteisöjen tuomioistuimen 8 päivänä toukokuuta 2003 antaman tuomion 63 kohta (ATRAL vastaan Belgian valtio, asia C-14/02), jossa yhteisöjen tuomioistuin on tarkentanut, että sellaisen ehdon määrittäminen, jonka mukaan on todistettava, että ETA-tuotteiden on oltava kohdejäsenvaltion vaatiman suojan tasoa vastaavien standardien tai teknisten määräysten mukaisia, on EY:n perustamissopimuksen 28 artiklan vastaista.
- (⁴¹) Ennakkolupamenettelyä koskevassa erityistilanteessa tavaraa ei voida pitää kaupan ennen kuin lupa on saatu.
- (⁴²) Kts. tästä asiasta yhteisöjen tuomioistuimen 17 päivänä kesäkuuta 1987 antama tuomio, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Italian tasavalta, asia 154/85, Oikeustapauskokoelma 1987, s. 2717.
- (⁴³) Ennakkolupamenettelyä koskevassa erityistilanteessa taas riittää, että ennakkolupa evätään.
- (⁴⁴) Kts. esimerkiksi yhteisöjen tuomioistuimen 22 päivänä tammikuuta 2002 antaman tuomion 36 kohta, Canal Satélite Digital SL vastaan Administración General del Estado, Distribuidora de Televisión Digital SA (DTS):n osallistuessa asian käsittelyyn, asia C-390/99, Oikeustapauskokoelma 2002, s. I-607.
- (⁴⁵) Yhteisöjen tuomioistuimen 8 päivänä kesäkuuta 1993 antama tuomio, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Belgian kuningaskunta, asia C-373/92, Oikeustapauskokoelma 1993, s. I-3107.
- (⁴⁶) Yhteisöjen tuomioistuimen 17 päivänä syyskuuta 1998 antaman tuomion 35 kohta, rikosoikeudenkäynti Jean Harpagnies'tä vastaan, asia C-400/96, Oikeustapauskokoelma 1998, s. I-5121.
- (⁴⁷) Yhteisöjen tuomioistuimen 17 päivänä joulukuuta 1981 antama tuomio, rikosoikeudenkäynti Frans-Nederlandse Maatschappij voor Biologische Producten BV:tä vastaan, asia 272/80, Oikeustapauskokoelma 1981, s. 3277. Yhteisöjen tuomioistuimen 14 päivänä heinäkuuta 1983 antaman tuomion 23 kohta, rikosoikeudenkäynti Sandoz BV:tä vastaan, asia 174/82, Oikeustapauskokoelma 1983, s. 2445.
- (⁴⁸) Yhteisöjen tuomioistuimen 8 päivänä kesäkuuta 1993 antama tuomio, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Belgian kuningaskunta, asia C-373/92, Oikeustapauskokoelma 1993, s. I-3107.
- (⁴⁹) Kohdejäsenvaltion olisi hyväksyttävä sellaisen laitoksen antamat selosteet ja todistukset, joka tarjoaa kansallisten laitosten vaatimia takuita vastaavat takuut. Näin ollen toisen lähtöjäsenvaltion laitoksen tarjoamat riippumattomuus-takuut eivät ole välttämättä yhtenäisiä kohdejäsenvaltion kansallisissa säännöksissä edellytettyjen takuiden kanssa: yhteisöjen tuomioistuimen 21 päivänä kesäkuuta 2001 antaman tuomion 69 kohta, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Irlanti, asia C-30/99, Oikeustapauskokoelma 2001, s. I-4619.
- (⁵⁰) Kts. esimerkiksi yhteisöjen tuomioistuimen 5 päivänä kesäkuuta 1997 antaman tuomion 34–36 kohta, Ditta Angelo Celestini vastaan Saar-Sektkellerei Faber GmbH und Co. KG, asia C-105/94, Oikeustapauskokoelma 1997, s. I-2971.
- (⁵¹) Vaadittaessa perustellusti tarkastusta tai hyväksyntää pyytävälle henkilölle aiheutuvien kustannusten on oltava suhteellisia, eivätkä ne saa ylittää sitä, mikä on tarpeen tarkastusmenettelystä aiheutuvien kulujen kattamiseksi: kts. erityisesti yhteisöjen tuomioistuimen 22 päivänä tammikuuta 2002 antaman tuomion 41 ja 42 kohta (Canal Satélite Digital SL vastaan Administración General del Estado, Distribuidora de Televisión Digital SA (DTS):n osallistuessa käsittelyyn, asia C-390/99). Sitä vastoin kun kyse on jo markkinoilla olevan tuotteen tarkastuksesta yhteisöjen tuomioistuin on todennut, ettei tällaista tarkastusta pidä katsoa maahantuojalle tarjottavana palveluna ja että siihen liittyvät kustannukset kuuluvat julkisyhteisölle, joka puolestaan hyötyy yhteisötavaroiden vapaasta liikkuvuudesta: yhteisöjen tuomioistuimen 15 päivänä joulukuuta 1993 antaman tuomion 31 kohta, Ligur Carni Srl ja Genova Carni Srl vastaan Unità Sanitaria Locale n. XV di Genova ja Ponente SpA vastaan Unità Sanitaria Locale n. XIX di La Spezia ja CO.GE.SE.MA Coop arl, yhdistetyt asiat C-277/91, C-318/91 ja C-319/91, Oikeustapauskokoelma 1993, s. I-6621.
- (⁵²) Kyse on tarkemmin vaatimuksista, jotka EY:n perustamissopimuksen 30 artiklan nojalla on todettu 28 artiklasta poikkeaviksi toimenpiteiksi sekä yhteisöjen tuomioistuimen tunnustamista pakottavista vaatimuksista, joilla EY:n perustamissopimuksen 28 artiklassa tarkoitettu vaikutuksiltaan vastaava toimenpide on mahdollista perustella.

- (53) Riskin arviointi käsittää toisaalta riskin tason määrittämisen (eli kriittisen pisteen niiden pakottavien syiden kielteisten vaikutusten todennäköisyydelle, jotka on mainittu EY:n perustamissopimuksen 30 artiklassa tai jotka yhteisöjen tuomioistuin on tunnustanut pakottavaksi vaatimukseksi, jolla voidaan perustella EY:n perustamissopimuksen 28 artiklassa tarkoitettua vaikutukseltaan vastaavaa toimenpidettä, ja toisaalta riskien tieteellistä evaluointia. Ennalta varautumisen periaatteella voi olla suuri merkitys riskin hallinnassa: kts. komission tiedonanto KOM(2000) 1 ennalta varautumisen periaatteesta: http://europa.eu.int/comm/food/fs/pp/pp_index_en.html
- (54) Yhteisöjen tuomioistuimen 14 päivänä heinäkuuta 1994 antama tuomio, rikosoikeudenkäynti J.J.J. Van der Veldtiä vastaan, asia C-17/93, Oikeustapauskokoelma 1994, s. I-35; yhteisöjen tuomioistuimen 4 päivänä kesäkuuta 1992 antama tuomio, rikosoikeudenkäynti Michel Debus'ta vastaan, yhdistetyt asiat C-13/91 ja C-113/91, Oikeustapauskokoelma 1992, s. I-3617; yhteisöjen tuomioistuimen 24 päivänä lokakuuta 2002 antama tuomio, rikosoikeudenkäynti, jossa vastaajana on Walter Hahn, asia C-121/2000, Oikeustapauskokoelma 2002, s. I-9193.
- (55) Vastaavasti EY:n perustamissopimuksen 30 artikla tai pakottavia vaatimuksia koskeva oikeuskäytäntö. Kts. esimerkiksi yhteisöjen tuomioistuimen 28 päivänä tammikuuta 1986 antama tuomio, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Ranskan tasavalta (puuntyöstökoneiden hyväksyminen), asia 188/84, Oikeustapauskokoelma 1986, s. 419.
- (56) Esimerkiksi toimivaltaisen viranomaisen on pohdittava riittäisivätkö sopivat merkinnät tai tuoteseloste tai tuotteen muut ominaisuudet tarjoamaan tarkoituksenmukaisen kuluttajansuojan tason.
- (57) Se olisi vastoin suhteellisuusperiaatetta: yhteisöjen tuomioistuimen 28 päivänä tammikuuta 1986 antama tuomio, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Ranskan tasavalta (puuntyöstökoneiden hyväksyminen), asia 188/84, Oikeustapauskokoelma 1986, s. 419.
- (58) Yhteisöjen tuomioistuimen 21 päivänä syyskuuta 1999 antama tuomio, Markku Juhani Läärä, Cotswold Microsystems Ltd ja Oy Transatlantic Software Ltd vastaan kihlakunnansyyttäjä (Jyväskylä) ja Suomen valtio, asia C-124/97, Oikeustapauskokoelma 1999, s. I-6067.
- (59) Tämä periaate soveltuu vielä paremmin erityistilanteeseen, jossa markkinoille saattamista edeltää pakollinen ennakkolupamenettely, joka on välttämätön vain silloin, kun jälkikarastusta pidetään liian myöhään tapahtuvana, jotta se olisi todella tehokas ja jotta sillä saavutettaisiin tavoiteltu päämäärä. Tällaisella menettelyllä on pyrittävä yhteisön oikeudessa tunnustetun yleisen edun saavuttamiseen ja sen on noudatettava suhteellisuusperiaatetta eli sen on oltava omiaan takaamaan tavoitellun päämäärän toteutuminen eikä sillä saa ylittää toimia, jotka ovat välttämättömiä päämäärän saavuttamiseksi. Menettelyn on oltakseen oikeasuhteinen kaikissa tapauksissa perustuttava objektiivisiin, syrjimättömiin ja ennalta tiedossa oleviin kriteereihin, jotta kansalliset viranomaiset eivät pysty käyttämään harkintavaltansa mielivaltaisesti. Menettelyssä ei voida myöskään edellyttää tarkastuksia, jotka merkitsevät kaksinkertaista työtä joko samassa tai toisessa jäsenvaltiossa jo suoritettuihin menettelyihin verrattuna. Ennakkolupamenettely ei ole yhdenmukainen tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevan perusperiaatteen kanssa, jos siihen kuluva aika ja sen aiheuttamat suhteettomat kustannukset saavat elinkeinonharjoittajat helposti luopumaan suunnitelmastaan. Komission arvion mukaan yli 90 päivän käsittelyaika on pidettävä suhteettoman pitkänä.
- (60) Kts. esimerkiksi 13 päivänä joulukuuta 1990 annetun tuomion 16 kohta, rikosoikeudenkäynti Jean-Claude Bellonia vastaan, asia C-42/90, Oikeustapauskokoelma 1990, s. I-4863.
- (61) Yhteisöjen tuomioistuimen 9 päivänä toukokuuta 1985 antama tuomio, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Ranskan tasavalta (postimaksukoneet), asia 21/84, Oikeustapauskokoelma 1985, s. 1355; yhteisöjen tuomioistuimen 19 päivänä maaliskuuta 1991 antama tuomio, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Belgian kuningaskunta, asia C-249/88, Oikeustapauskokoelma 1991, s. I-1275.
- (62) Yhteisöjen tuomioistuimen 28 päivänä maaliskuuta 1995 antaman tuomion 26 kohta, The Queen vastaan Secretary of State for Home Department, ex parte: Evans Medical Ltd ja Macfarlan Smith Ltd, asia C-324/93, Oikeustapauskokoelma 1995, s. I-5.
- (63) Yhteisöjen tuomioistuimen 13 päivänä maaliskuuta 1997 antaman tuomion 18 kohta, Tommaso Morellato vastaan Unità sanitaria locale (USL) n° 11 di Pordenone, asia C-358/95, Oikeustapauskokoelma 1997, s. I-1431.
- (64) Yhteisöjen tuomioistuimen 20 päivänä kesäkuuta 2002 antama tuomio, Radiosistemi Srl vastaan Prefetto di Genova, yhdistetyt asiat C-388/2000 ja C-429/2000, Oikeustapauskokoelma 2002, s. I-5845.
- (65) Yhteisöjen tuomioistuimen 4 päivänä kesäkuuta 1992 antama tuomio, rikosoikeudenkäynti Michel Debus'ta vastaan, yhdistetyt asiat C-13/91 ja C-113/91, Oikeustapauskokoelma 1992, s. I-3617.
- (66) Kts. esimerkiksi yhteisöjen tuomioistuimen 22 päivänä lokakuuta 1998 antama tuomio, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Ranskan tasavalta (hanhenmaksavalmisteet), asia C-184/96, Oikeustapauskokoelma 1998, s. I-6197. Komissio on lisäämässä vastaavan lausekkeen kaikkiin uusiin teknisiin määräyksiin direktiivissä 98/34/EY säädetyn ilmoitusmenettelyn avulla. [www.sivustolla http://europa.eu.int/comm/enterprise/tris](http://europa.eu.int/comm/enterprise/tris) on yleisön saatavilla direktiivissä 98/34/EY säädetyn ilmoitusmenettelyn yhteydessä ilmoitetut tekniset määräysluonnokset sekä menettelyssä hyväksyttyjen teknisten määräysten tekstit. Menettelyn avulla elinkeinonharjoittajien on helpompi tutustua sovellettaviin määräyksiin.

Kehotus esittää huomautuksia luonnoksesta komission asetukseksi, joka koskee EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamista kalataloustuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiville pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettävään valtiontukeen

(2003/C 265/03)

Asianomaiset voivat esittää huomautuksensa kuukauden kuluessa tämän asetusluonnoksen julkaisemisesta. Huomautukset on lähetettävä osoitteeseen:

Euroopan komissio
Kalastuksen pääosasto
Yksikkö D.3
99, rue Joseph II
B-1049 Bryssel
Faksi (32-2) 29 51 942
Sähköposti: fish-aidesdetat@cec.eu.int

Luonnos komission asetukseksi EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta kalastustuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiville pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettävään valtiontukeen

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin 7 päivänä toukokuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 994/98⁽¹⁾ ja erityisesti sen 1 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdan,

on julkaissut luonnoksen tästä asetuksesta,

on kuullut neuvoa-antavaa valtiontukikomiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksella (EY) N:o 994/98 komissio valtuutetaan säätämään perustamissopimuksen 87 artiklan mukaisesti, että tiettyjen edellytysten vallitessa pienille ja keskisuurille yrityksille myönnetty tuki soveltuu yhteismarkkinoille ja vapautetaan perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdassa määrätystä ilmoitusvelvollisuudesta.

(2) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskisuurille yrityksille

myönnettyyn valtiontukeen 12 päivänä tammikuuta 2001 annettua komission asetusta (EY) N:o 70/2001⁽²⁾ ei sovelleta perustamissopimuksen liitteessä I lueteltujen tuotteiden tuottamiseen tai jalostamiseen taikka kaupan pitämiseen liittyvään toimintaan.

(3) Komissio on soveltanut perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklaa kalastustuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiviin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin useissa päätöksissä, ja se on vahvistanut toimintalinjansa, viimeksi kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukien tarkastelemista koskevilla suuntaviivoilla⁽³⁾ (jäljempänä ”kalastusalan suuntaviivat”). Komission kyseisten artiklojen soveltamisesta kalastustuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiviin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin saaman huomattavan kokemuksen perusteella komission on tehokkaan valvonnan varmistamiseksi ja hallinnon yksinkertaistamiseksi, heikentämättä kuitenkaan komission harjoittamaa seurantaa, tarkoituksemukaista käyttää sille asetuksella (EY) N:o 994/98 annettua valtuutta myös kalastustuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiviin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, jos perustamissopimuksen 89 artiklaa on ilmoitettu sovellettavan kyseisiin tuotteisiin.

(4) Komissio arvioi kalastusalan valtiontuen yhteismarkkinoille soveltuvuuden sekä kilpailupolitiikan että yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) tavoitteiden perusteella.

⁽¹⁾ EYVL L 142, 14.5.1998, s. 1.

⁽²⁾ EYVL C 10, 13.1.2001, s. 33.

⁽³⁾ EYVL C 19, 20.1.2001. Korvataan uusilla suuntaviivoilla (vrt. komission ehdotus ...).

- (5) Tämän asetuksen olisi katettava kalastusalalla myönnettävä tuki, jonka komissio on rutiininomaisesti hyväksynyt jo vuosia. Komissio ei tarvitse arvioida tämän tuen yhteismarkkinoille soveltuvuutta tapauskohtaisesti edellyttäen, että se noudattaa kalatalousalan rakenteellisia toimia koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja edellytyksistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2792/1999, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2369/2002 ⁽¹⁾, rakennerahastoille säädettyjä edellytyksiä ja eräitä muita edellytyksiä.
- (6) Asetuksen olisi katettava seuraavat tuet: tuki kalastustuotteiden menekinedistämiseen ja/tai mainontaan, tuki tuottajaryhmittymille, tuki veden luonnonvarojen suojeluun ja kehittämiseen, tuki innovatiivisiin toimenpiteisiin ja tekniseen apuun, tuki kalasatamien kalustohankintoihin, tuki kalastusalueiden romuttamiseen, tuki tiettyihin sosioekonomisiin toimenpiteisiin, tuki kalastustuotteiden jalostamiseen ja/tai kaupan pitämiseen sekä tuki vesiviljelyn ja sisävesikalastuksen investointeihin.
- (7) Tällä asetuksella ei rajoiteta jäsenvaltioiden mahdollisuutta ilmoittaa kalastustuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiville pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettävästä tuesta. Komissio arvioi tällaiset ilmoitukset kalastusalan suuntaviivojen ja tämän asetuksen perusteella.
- (8) Tuen, jota jäsenvaltio aikoo myöntää kalastusalalla mutta joka ei kuulu tämän asetuksen tai muiden, asetuksen (EY) N:o 994/98 1 artiklan nojalla annettujen asetusten alaan, olisi kuuluttava perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdassa määrätyn ilmoitusvelvollisuuden piiriin. Sellainen tuki arvioidaan kalastusalan suuntaviivojen perusteella. Tämä koskee erityisesti tukea laivaston uudistamiseen sekä kalastusalueiden laitteistohankintoihin ja nykyaikaistamiseen, tukea kalastustoiminnan tilapäisen lopettamisen taloudelliseen korvaamiseen, tukea kalastusalueiden pysyvään siirtämiseen kolmanteen maahan, tulotukea ja toimintatukea sekä tukea luonnonmullistusten tai muiden poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttaman vahingon korvaamiseen.
- (9) Tällä asetuksella olisi myönnettävä poikkeus tuelle, joka täyttää kaikki siinä säädetty vaatimukset, ja kaikille tukijärjestelmille, joiden osana myönnettävät tuet täyttävät kaikki tässä asetuksessa säädetty asiaa koskevat vaatimukset. Tukijärjestelmiin sisällytettävien tukijärjestelyihin ja yksittäisiin tukiihin olisi sisällyttävä viittaus tähän asetukseen.
- (10) Jotta säilytettäisiin johdonmukaisuus yhteisön rahoittamien tukitoimenpiteiden kanssa, tämän asetuksen kattamien tukien enimmäismäärien olisi oltava yhdenmukaiset samankaltaisille tuille asetuksessa (EY) N:o 2792/1999 vahvistettujen enimmäismäärien kanssa. Kalastusalan valtiontukea koskevan kurinalaisuuden ylläpitämiseksi asetusta ei saisi soveltaa, jos jäsenvaltion kunakin vuonna myöntämän tuen kokonaismäärä tukiluokkaa kohti ylittää komission kullekin jäsenvaltiolle laskeman enimmäismäärän, joka perustuu kaikkien jäsenvaltioiden vuosina 2001, 2002 ja 2003 laillisesti myöntämään saman tukiluokan keskimääräiseen kokonaismäärään, joka on jaettu jäsenvaltioille suhteessa painottaen sovellettuihin objektiivisiin perusteisiin, joita ovat kalastusalan liikevaihto, kalastusalan työllisyys ja yhteisön rakennerahastojen osallistumistaso. Tätä rajoitusta ei saisi soveltaa tukeen, jota myönnetään kalastustoiminnan pysyvään lopettamiseen kalastusalueiden romuttamisen tai sen muuhun tuottamattomaan käyttöön kuin kalastukseen siirtämisen vuoksi, eikä tiettyihin sosioekonomisiin toimenpiteisiin.
- (11) On olennaista, ettei tukea myönnetä tilanteessa, jossa ei noudateta yhteisön lainsäädäntöä ja erityisesti yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjä. Jäsenvaltio voi sen vuoksi myöntää tukea kalastusalalla ainoastaan, jos rahoitettavat toimenpiteet ja niiden vaikutukset noudattavat yhteisön lainsäädäntöä. Jäsenvaltioiden olisi ennen tuen myöntämistä varmistettava, että valtiontuen saajat noudattavat YKP:n sääntöjä.
- (12) Komission vakiintuneen käytännön mukaisesti ja sen varmistamiseksi, että tuki on suhteutettu ja rajattu välttämättömään määrään, raja-arvot olisi ilmaistava mieluummin tukikelpoisiin kustannuksiin suhteutettuna tuen intensiteettinä kuin tuen enimmäismäärinä.
- (13) Koska on löydettävä sopiva tasapaino tuetulla alalla tapahtuvan kilpailun vääristymisen minimoinnin ja tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamisen välillä, tällä asetuksella ei saisi myöntää poikkeusta yksittäisille tuille, jotka ylittävät vahvistetun enimmäismäärän riippumatta siitä, myönnetäänkö tuki osana tämän asetuksen nojalla poikkeuksen saanutta tukijärjestelmää.
- (14) Kilpailun vääristymistä mahdollisesti aiheuttavien erojen poistamiseksi ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevien yhteisön ja kansallisten aloitteiden yhteensovittamisen helpottamiseksi tässä asetuksessa sovellettavan pienten ja keskisuurten yritysten määritelmän olisi oltava sama kuin asetuksessa (EY) N:o 70/2001 säädetty määritelmä.

⁽¹⁾ EYVL L 358, 31.12.2002, s. 49.

(15) Sen määrittämiseksi, soveltuuko tuki tämän asetuksen nojalla yhteismarkkinoille, on tarpeen ottaa huomioon tuen intensiteetti ja näin ollen tuen määrä avustusekvivalentteina ilmaistuna. Useassa erässä tai edullisena lainana myönnettävän tuen avustusekvivalentin laskeminen edellyttää tuen myöntämishetkellä voimassa olevan markkina-koron käyttämistä. Valtiontukisääntöjen yhdenmukaisen, avoimen ja yksinkertaisen soveltamisen vuoksi tässä asetuksessa tarkoitettuina markkinakorkoina olisi käytettävä viitekorkoja edellyttäen, että edullisen lainan ollessa kyseessä lainalla on tavanomaiset vakuudet eikä siihen liity poikkeuksellisia riskejä. Viitekorkoina olisi käytettävä komission puolueettomien perusteiden pohjalta määrääjain vahvistamia ja *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja Internetissä julkaistavia korkoja.

(16) Ottaen huomioon perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan tuen ainoana vaikutuksena ei yleensä saa olla sellaisten toimintakustannusten jatkuva tai määrääkainen vähentäminen, joista tuensaaja tavallisesti joutuu vastaamaan, ja tuen on oltava suhteutettu haittoihin, jotka on korjattava yhteisön edun mukaisiksi katsottujen sosioekonomisten etujen turvaamiseksi. Valtiontukitoimenpiteet, joiden ainoana tarkoituksena on parantaa tuottajien taloudellista tilannetta mutta jotka eivät edistä lainkaan alan kehittymistä, ja etenkin tuet, jotka myönnetään yksinomaan hinnan, määrän, tuotantoyksikön tai tuotantovälineyksikön perusteella, katsotaan toimintatuiksi, jotka eivät sovellu yhteismarkkinoille. Lisäksi tällaiset tuet todennäköisesti vaikuttavat myös yhteisten markkinajärjestelyjen mekanismeihin. Sen vuoksi on aiheellista rajata tämän asetuksen soveltamisala investointitukiin sekä tiettyjä sosioekonomisia toimenpiteitä koskeviin tukiin.

(17) Jotta varmistetaan, että tuki on tarpeen ja edistää tietyn toiminnan kehittämistä, tässä asetuksessa ei olisi myönnettävä poikkeusta tuelle, jota myönnetään sellaiseen toimintaan, jota tuensaaja harjoittaisi jo pelkissä markkinaolosuhteissa. Tukea ei saisi myöntää jo toteutettuihin toimiin.

(18) Tällä asetuksella ei saisi myöntää poikkeusta tuen kasautuessa muun valtiontuen, mukaan luettuna kansallisten, alueellisten tai paikallisten viranomaisten myöntämä tuki, samoihin tukikelpoihin kustannuksiin liittyvän, asetuksen (EY) N:o 2792/1999 mukaisesti myönnetyn julkisen tuen tai yhteisön tuen kanssa, kun tällainen kasautuminen ylittää kyseisessä asetuksessa vahvistetut raja-arvot.

(19) Avoimuuden ja tehokkaan seurannan varmistamiseksi asetuksen (EY) N:o 994/98 3 artiklan mukaisesti on aiheellista laatia vakiomalli, jonka mukainen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistavaksi tarkoitettu tiivistelmä jäsenvaltion on toimitettava komissiolle aina, kun tukijärjestelmä otetaan käyttöön tai tällaiseen järjestelmään kuulumaton yksittäinen tuki myönnetään. Samoista syistä

on aiheellista laatia säännöt tämän asetuksen nojalla poikkeuksen saanutta tukea koskevista tiedoista, jotka jäsenvaltioiden on säilytettävä. Komission on aiheellista vahvistaa erityisvaatimukset, jotka koskevat jäsenvaltioiden komissiolle toimittamaa vuosikertomusta. Koska tarvittava teknologia on laajalti saatavilla, tiivistelmän ja vuosikertomuksen olisi oltava sähköisessä muodossa.

(20) Jos jäsenvaltio ei noudata tässä asetuksessa vahvistettuja ilmoitusvelvollisuuksia, komission voi olla mahdotonta suorittaa sille perustamissopimuksen 88 artiklan 1 kohdan mukaisesti kuuluvaa seurantaa ja erityisesti arvioida, ovatko tämän asetuksen nojalla poikkeuksen saaneiden tukien kasautumisen taloudelliset vaikutukset sellaisia, että ne haittaavat kaupankäynnin edellytyksiä yleisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Valtiontuen kasautumisen arviointi on tarpeen erityisesti silloin, kun sama tuensaaja voi saada tukea useasta lähteestä. Sen vuoksi komissiolla olisi oltava mahdollisuus keskeyttää tämän asetuksen soveltaminen kyseisen jäsenvaltion tai jonkin sen alueen osalta. Oikeusvarmuuden vuoksi olisi jatkettava poikkeuksen soveltamista tämän asetuksen nojalla poikkeuksen jo saaneeseen tukeen. Sen jälkeen kun ilmoitusvelvollisuudet on täytetty kaikilta osin, tätä asetusta olisi sovellettava jälleen kyseiseen jäsenvaltioon.

(21) Ottaen huomioon komission kokemuksen tällä alalla ja erityisesti taajuuden, jolla valtiontukipolitiikkaa on yleensä tarpeen tarkistaa, on aiheellista rajoittaa tämän asetuksen soveltamisaikaa. Jos tämän asetuksen voimassaolo päättyy ilman että sitä pidennetään, poikkeuksen soveltamista tämän asetuksen nojalla poikkeuksen jo saaneisiin järjestelmiin olisi jatkettava kuudella kuukaudella.

(22) On aiheellista laatia siirtymäsäännöksiä, jotka koskevat ilmoituksia, joiden käsittely on kesken tämän asetuksen tullessa voimaan, sekä tukea, joka on myönnetty ennen asetuksen voimaantuloa ja jota ei ollut ilmoitettu perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdassa määrätyn velvollisuuden mukaisesti,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 LUKU

SOVELTAMISALA, MÄÄRITELMÄT JA EDELLYTYKSET

1 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan kalastustuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiville pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettävään tukeen.

2. Tätä asetusta ei sovelleta

a) vientiin liittyvän toiminnan tukeen, eli tukeen, joka liittyy välittömästi vientimääriin, jakeluverkon perustamiseen ja toimintaan tai muihin vientitoimintaan liittyviin juokseviin kustannuksiin;

b) tukeen, jolla suositetaan kotimaisia tuotteita tuontituotteiden kustannuksella.

3. Tätä asetusta ei sovelleta yksittäisiin hankkeisiin myönnettävään tukeen silloin, kun tukikelpoiset menot ovat yli 2 miljoonaa euroa tai kun tuen määrä on yli 1 miljoonaa euroa vuodessa yksittäistä tuensaajaa kohti.

4. Tätä asetusta ei sovelleta tukeen, joka koskee 2 luvun kattamaa tukiluokkaa, jos tämän tuen myöntäminen johtaisi jäsenvaltion myöntämän valtiontuen kokonaismäärän lisääntymiseen kalenterivuoden aikana kyseisen tukiluokan osalta siinä määrin, että se ylittäisi tuen enimmäismäärän. Komissio laskee tämän enimmäismäärän kullekin jäsenvaltiolle kaikkien jäsenvaltioiden vuosina 2001, 2002 ja 2003 laillisesti myöntämän saman tukiluokan keskimääräisen ja jäsenvaltioille seuraavien painottaen sovellettujen objektiivisten perusteiden mukaisessa suhteessa jaetun kokonaismäärän perusteella:

— kalastusalan liikevaihto [...] prosenttia

— kalastusalan työllisyys [...] prosenttia

— yhteisön rakennerahastojen osallistumistaso [...] prosenttia.

Tätä sääntöä ei sovelleta tämän asetuksen 10 ja 12 artiklan nojalla myönnettyyn tukeen.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) "tuella" toimenpiteitä, jotka täyttävät kaikki perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa määrätty edellytykset;

2) "kalastustuotteilla" sekä merestä ja sisävesistä pyydettyjä tuotteita että vesiviljelytuotteita, jotka on lueteltu asetuksen (EY) N:o 104/2000⁽¹⁾ 1 artiklassa;

3) "jalostamisella ja kaupan pitämisellä" kaikkia purkamisen tai pyydystämisen ja lopputuotevaiheen väliin sijoituvia käsittely-, tuotanto- ja jakelutoimenpiteitä;

4) "pienillä ja keskisuurilla yrityksillä" ("pk-yritykset") asetuksen (EY) N:o 70/2001 liitteessä I määritellyjä yrityksiä.

3 artikla

Edellytykset poikkeuksen myöntämiselle

1. Järjestelmän ulkopuolinen yksittäinen tuki, joka täyttää kaikki tämän asetuksen edellytykset, on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuva ja vapautettu perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta edellyttäen, että siinä nimenomaan viitataan tähän asetukseen mainitsemalla asetuksen nimi ja antamalla viite sen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, jollei 16 artiklassa toisin säädetä.

2. Tukijärjestelmät, jotka täyttävät kaikki tämän asetuksen edellytykset, ovat perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuvia, ja ne on vapautettu perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta, jollei 16 artiklassa toisin säädetä, edellyttäen, että:

a) tuki, jota voidaan myöntää tällaisen järjestelmän mukaisesti, täyttää kaikki tämän asetuksen edellytykset;

b) järjestelmässä nimenomaan viitataan tähän asetukseen mainitsemalla asetuksen nimi ja antamalla viite sen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetuista tukijärjestelmistä myönnetty tuki on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuva ja vapautettu perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta edellyttäen, että myönnetty tuki täyttää suoraan kaikki tämän asetuksen edellytykset.

4. Ennen kuin jäsenvaltiot myöntävät tukia tämän asetuksen nojalla, niiden on tarkistettava, että:

a) rahoitettavat toimenpiteet ja niiden vaikutukset ovat yhteisön lainsäädännön mukaisia

b) tuensaajat noudattavat yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjä.

⁽¹⁾ EYVL L 17, 21.1.2000, s. 22.

2 LUKU

TUKILUOKAT

4 artikla

Tuottajaryhmittymille myönnettävä tuki

Tuottajaryhmittymien tai tuottajien liittojen perustamiseen ja toimintaan myönnettävä tuki on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuva ja vapautettu perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta edellyttäen, että:

- a) tuki täyttää asetuksen (EY) N:o 2792/1999 15 artiklan edellytykset, ja
- b) tuen määrä tukiekvivalenttina ilmaistuna ei ylitä tällaiselle tuelle asetuksen (EY) N:o 2792/1999 liitteessä IV vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen sallittua enimmäistasoa.

5 artikla

Kalavarojen suojelua ja kehittämistä koskeviin investointeihin myönnettävä tuki

Kalavarojen suojelua ja kehittämistä koskeviin investointeihin myönnettävä tuki on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuva ja vapautettu perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta edellyttäen, että:

- a) tuki täyttää asetuksen (EY) N:o 2792/1999 13 artiklan ja liitteessä III olevan 2 ja 2.1 kohdan edellytykset, ja
- b) tuen määrä tukiekvivalenttina ilmaistuna ei ylitä tällaiselle tuelle asetuksen (EY) N:o 2792/1999 liitteessä IV vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen sallittua enimmäistasoa.

6 artikla

Innovatiivisiin toimenpiteisiin ja tekniseen apuun myönnettävä tuki

1. Innovatiivisiin toimenpiteisiin ja tekniseen apuun myönnettävä tuki on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuva ja vapautettu perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta edellyttäen, että:

- a) tuki täyttää asetuksen (EY) N:o 2792/1999 17 artiklan edellytykset, ja

- b) tuen määrä tukiekvivalenttina ilmaistuna ei ylitä tällaiselle tuelle asetuksen (EY) N:o 2792/1999 liitteessä IV vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen sallittua enimmäistasoa.

2. Innovatiivisiin toimenpiteisiin ja tekniseen apuun myönnettävät tuet eivät kuulu 1 kohdan soveltamisalaan, jos ne liittyvät tuensaajan tavanomaisiin toimintamenoihin.

7 artikla

Kalastustuotteiden menekinedistämistä ja mainontaa koskeviin investointeihin myönnettävä tuki

Kalastustuotteiden menekinedistämistä ja mainontaa koskeviin investointeihin myönnettävä tuki on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuva ja vapautettu perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta edellyttäen, että:

- a) tuki koskee tiettyä alaa, tuotetta tai tuoteryhmää kokonaisuudessaan siten, että toimenpiteellä ei edistetä yhden tai useamman yrityksen tuotteiden menekkiä;
- b) tuki täyttää asetuksen (EY) N:o 2792/1999 14 artiklan ja liitteessä III olevan 3 kohdan edellytykset; ja
- c) tuen määrä tukiekvivalenttina ilmaistuna ei ylitä kyseisen asetuksen liitteessä IV tällaiselle tuelle vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen sallittua enimmäistasoa.

8 artikla

Jalostamista ja kaupan pitämistä koskeviin investointeihin myönnettävä tuki

Kalastustuotteiden jalostamista ja kaupan pitämistä koskeviin investointeihin myönnettävä tuki on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuva ja vapautettu perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta edellyttäen, että:

- a) tuki täyttää asetuksen (EY) N:o 2792/1999 13 artiklan ja liitteessä III olevan 2 ja 2.4 kohdan edellytykset; ja
- b) tuen määrä tukiekvivalenttina ilmaistuna ei ylitä tällaiselle tuelle asetuksen (EY) N:o 2792/1999 liitteessä IV vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen sallittua enimmäistasoa.

9 artikla

Kalasatamien kalustoinvestointeihin myönnettävä tuki

Aluksesta purkamiseen liittyvien toimien ja kalastusalusten varustamisen helpottamiseksi kalasatamien kalustohankintoihin myönnettävä tuki on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuva ja vapautettu perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoitusvelvollisuudesta edellyttäen, että:

- a) tuki täyttää asetuksen (EY) N:o 2792/1999 13 artiklan ja liitteessä III olevan 2 ja 2.3 kohdan edellytykset; ja
- b) tuen määrä tukiekvivalenttina ilmaistuna ei ylitä tällaiselle tuelle asetuksen (EY) N:o 2792/1999 liitteessä IV vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen sallittua enimmäistasoa.

10 artikla

Kalastustoiminnan pysyvään lopettamiseen kalastusaluksen romuttamisen tai sen muuhun tuottamattomaan käyttöön kuin kalastukseen siirtämisen vuoksi myönnettävä tuki

Kalastustoiminnan pysyvään lopettamiseen kalastusaluksen romuttamisen tai sen muuhun tuottamattomaan käyttöön kuin kalastukseen siirtämisen vuoksi myönnettävä tuki on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuva ja vapautettu perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoitusvelvollisuudesta edellyttäen, että:

- a) tuki täyttää asetuksen (EY) N:o 2792/1999 7 artiklan ja liitteessä III olevan 1.1 kohdan edellytykset; ja
- b) tuen määrä tukiekvivalenttina ilmaistuna ei ylitä tällaiselle tuelle asetuksen (EY) N:o 2792/1999 liitteessä IV tai asetuksessa (EY) N:o 2370/2002 vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen sallittua enimmäistasoa.

11 artikla

Vesiviljelyalan ja sisävesikalastusalan investointeihin myönnettävä tuki

Vesiviljelyalan ja sisävesikalastusalan investointeihin myönnettävä tuki on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuva ja vapautettu perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoitusvelvollisuudesta edellyttäen, että:

- a) tuki täyttää asetuksen (EY) N:o 2792/1999 13 artiklan ja liitteessä III olevan 2 ja 2.2 kohdan edellytykset; ja

- b) tuen määrä tukiekvivalenttina ilmaistuna ei ylitä tällaiselle tuelle asetuksen (EY) N:o 2792/1999 liitteessä IV vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen sallittua enimmäistasoa.

12 artikla

Sosioekonomiset toimet

Asetuksen (EY) N:o 2792/1999 12 artiklan 1 ja 2 kohdan, 12 artiklan 3 kohdan a, b ja c alakohdan, 12 artiklan 4 kohdan a–e alakohdan sekä liitteen III mukainen kalastajien varhaiseläkkeisiin ja henkilökohtaisten kiinteämääräisten palkkioiden myöntämiseen liittyvä tuki on yhteismarkkinoille soveltuva ja on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuva ja vapautettu perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoitusvelvollisuudesta edellyttäen, että tuen määrä tukiekvivalenttina ilmaistuna ei ylitä tällaiselle tuelle mainitun asetuksen liitteessä IV vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen sallittua enimmäistasoa.

3 LUKU

YHTEISET SÄÄNNÖKSET JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

13 artikla

Tuen myöntämistä edeltävät vaiheet

1. Jotta tuelle voitaisiin myöntää poikkeus tämän asetuksen nojalla, tukijärjestelmän mukaista tukea voidaan myöntää ainoastaan tukijärjestelmän tämän asetuksen mukaisesti tapahtuneen laatimisen ja julkaisemisen jälkeen toteutettuihin toimiin tai vastaanotettuihin palveluihin.

Jos tukijärjestelmä luo automaattisen oikeuden saada tukea ilman, että se vaatisi mitään hallinnollisia lisätoimia, itse tuki voidaan myöntää vasta sen jälkeen, kun tukijärjestelmä on laadittu ja julkaistu tämän asetuksen mukaisesti.

Jos tukijärjestelmä vaatii, että hakemus jätetään asianomaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle, itse tuki voidaan myöntää vasta kun seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) tukijärjestelmä on laadittu ja julkaistu tämän asetuksen mukaisesti;
- b) tukihakemus on jätetty asianmukaisesti toimivaltaiselle viranomaiselle;

c) asianomainen toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt tukihakemuksen siten, että se velvoittaa viranomaisen myöntämään tuen ja että myönnettävän tuen määrä on selvästi ilmoitettu; toimivaltainen viranomainen voi hyväksyä hakemuksen vain, jos tukeen tai tukijärjestelmään käytettäviä määrärahoja ei ole kulutettu loppuun.

2. Jotta tuelle voitaisiin myöntää poikkeus tämän asetuksen nojalla, tukijärjestelmiin sisällymätöntä yksittäistä tukea voidaan myöntää ainoastaan 1 kohdan kolmannen alakohdan b ja c alakohdan perusteiden täyttymisen jälkeen toteutettuihin toimiin tai vastaanotettuihin palveluihin.

14 artikla

Tuen kasautuminen

Tuki, jolle myönnetään poikkeus tällä asetuksella, ei saa kasautua muiden perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen samoihin tukikelpoisiin kustannuksiin liittyvien valtiontukien kanssa, jos kasautuminen johtaa tässä asetuksessa säädetyn tuen intensiteetin tai tuen enimmäismäärän ylittymiseen.

15 artikla

Avoimuus ja seuranta

1. Jäsenvaltioiden on pannessaan täytäntöön tukijärjestelmää tai myöntäessään tukijärjestelmään sisällymätöntä yksittäistä tukea, jolle myönnetään poikkeus tällä asetuksella, toimitettava komissiolle 20 työpäivän kuluessa täytäntöönpanosta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaisemista varten tiivistelmä tällaista tukijärjestelmää tai yksittäistä tukea koskevista tiedoista liitteessä I vahvistetun kaavan mukaan. Tiivistelmä on toimitettava sähköisessä muodossa.

2. Jäsenvaltioiden on säilytettävä yksityiskohtaiset asiakirjat tämän asetuksen nojalla poikkeuksen saaneista tukiohjelmista, tällaisista ohjelmista myönnettyistä yksittäisistä tuista ja tämän asetuksen nojalla poikkeuksen saaneista yksittäisistä tuista, jotka eivät sisälly voimassa oleviin tukiohjelmiin. Näiden asiakirjojen on sisällettävä kaikki tarvittavat tiedot sen osoittamiseksi, että tässä asetuksessa vahvistetut edellytykset poikkeuksen myöntämiselle täytetään, mukaan luettuina tiedot yrityksen asemasta pk-yrityksenä. Jäsenvaltioiden on säilytettävä yksittäistä tukea koskevat asiakirjat kymmenen vuoden ajan tuen myöntämispäivästä ja tukijärjestelmiä koskevat asiakirjat kymmenen vuoden ajan siitä päivästä, jolloin viimeinen yksittäinen tuki on myönnetty järjestelmästä. Kirjallisesta pyynnöstä asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava komissiolle 20 työpäivän kuluessa tai pyynnössä mahdollisesti vahvistetun pidemmän ajan kuluessa kaikki tiedot, joita komissio pitää tarpeellisina sen arvioimiseksi, onko tämän asetuksen edellytyksiä noudatettu.

3. Jäsenvaltioissa on oltava käytössä seurantajärjestelmä, jolla voidaan laskea kaikki tämän asetuksen mukaisesti tukea saavan henkilön saamat tuet, joille on myönnetty poikkeus tällä asetuksella, kaikki tuet kyseisen jäsenvaltion eri tasoilla ja mahdolliset yhteisön tuet mukaan luettuina.

4. Jäsenvaltioiden on laadittava kertomus tämän asetuksen soveltamisesta jokaisen kokonaisen tai osittaisen kalenterivuoden ajalta, jona sitä sovelletaan, liitteessä II vahvistetun kaavan mukaisesti ja sähköisessä muodossa. Kertomus liitetään vuosikertomukseen, joka jäsenvaltioiden on toimitettava neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 ⁽¹⁾ 21 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja se on toimitettava kertomuksen kohteena olevaa kalenterivuotta seuraavan vuoden 30 päivään maaliskuuta mennessä. Kunkin jäsenvaltion on näin ollen toimitettava yksi kertomus, joka koskee kyseisen jäsenvaltion kaikilla hallinnollisilla ja oikeudellisilla tasoilla myönnettyä tukea. Kertomus on toimitettava sähköisessä muodossa.

5. Tukijärjestelmän voimaantultua tai myönnettäessä tämän asetuksen nojalla poikkeuksen saanutta, tukijärjestelmään sisällymätöntä yksittäistä tukea, jäsenvaltioiden on julkaistava Internetissä tällaisen tukijärjestelmän koko teksti tai perusteet ja edellytykset, joilla yksittäinen tuki myönnetään. Verkkosivujen osoite on toimitettava komissiolle yhdessä tukea koskevan tiivistelmän kanssa 1 kohdan mukaisesti. Sen on oltava myös 4 kohdan mukaisesti toimitettavassa vuosikertomuksessa.

16 artikla

Soveltamisen keskeyttäminen

1. Jos jäsenvaltio ei toimita 15 artiklan 4 kohdassa mainitulta vuosikertomukselta edellytetyjä tietoja tai jättää ne toimittamatta kyseisen jäsenvaltion jonkin maantieteellisen alueen osalta kyseisessä kohdassa mainittuun päivämäärään mennessä, komissio voi suhteessa edellytysten noudattamatta jättämiseen keskeyttää tämän asetuksen soveltamisen kokonaan tai osittain kyseisen jäsenvaltion osalta jäsenvaltiolle osoitetulla päätöksellä. Ennen tällaisen päätöksen tekemistä komissio antaa jäsenvaltiolle mahdollisuuden tulla kuulluksi.

Jos vuosikertomukselta edellytetyt tiedot ovat puutteellisia vain yhden tai useamman maantieteellisen alueen osalta kyseisessä jäsenvaltiossa, keskeytystä sovelletaan vain kyseisiin alueisiin.

Päätös on julkaistava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Siinä on täsmennettävä päivämäärä, josta alkaen tämän asetuksen soveltaminen keskeytetään. Kyseinen päivämäärä saa olla aikaisintaan 90 kalenteripäivää päätöksen julkaisupäivästä.

2. Tämän asetuksen soveltamisen keskeyttäminen ei missään tapauksessa saa vaikuttaa:

⁽¹⁾ EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.

a) yksittäiseen tukeen, jos päätös tuen myöntämisestä on ilmoitettu tuensaajalle ennen tämän asetuksen soveltamisen keskeyttämisestä tehdyssä komission päätöksessä täsmennettyä päivämäärää;

b) tämän asetuksen nojalla poikkeuksen saaneen tukijärjestelmän perusteella myönnettyyn yksittäiseen tukeen, joka on hyväksytty ennen asetuksen soveltamisen keskeyttämisestä tehdyn komission päätöksen julkaisupäivää, vaikka yksittäinen tuki maksettaisiin komission päätöksessä täsmennetyn päivämäärän jälkeen.

3. Jos jäsenvaltio myöhemmin noudattaa tämän asetuksen 15 artiklan 4 kohdassa asetettuja ilmoitusvelvollisuuksia, komissio lakkauttaa välittömästi tämän asetuksen soveltamisen keskeyttämisen kyseiselle jäsenvaltiolle osoitettavalla päätöksellä, joka julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Jos jäsenvaltio noudattaa niitä maantieteellisiä alueita koskevia velvollisuuksia, joiden osalta soveltaminen keskeytettiin, keskeytys lakkautetaan välittömästi kyseisten maantieteellisten alueiden osalta.

Komission päätöstä, joka koskee tämän asetuksen soveltamisen keskeyttämisen lakkautusta, sovelletaan seuraavasta päivästä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Jos komissio katsoo, että jäsenvaltion 1 kohdan mukaisesti tehdyn päätöksen johdosta toimittamat tiedot eivät vastaa 15 artiklan 4 kohdan velvollisuuksia koko jäsenvaltion tai jonkin sen alueen osalta, se ilmoittaa siitä jäsenvaltiolle kahdenkymmenen työpäivän kuluessa tietojen vastaanottamisesta päätöksellä, josta käy ilmi, mitkä tiedot puuttuvat yhä.

17 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2006.

2. Tässä asetuksessa yhteisön lainsäädäntöön tai komission suuntaviivoihin tehtyjen viittausten on katsottava sisältävän viittauksen mihin tahansa näihin asiakirjoihin tämän asetuksen voimaantulon jälkeen tehtyyn muutokseen.

3. Ilmoitukset, joiden käsittely on kesken tämän asetuksen voimaan tullessa, on arvioitava tämän asetuksen säännösten mukaisesti. Jos tämän asetuksen edellytykset eivät täyty, komissio tarkastelee käsiteltävinä olevia ilmoituksia kalastusalan valtiontukea koskevien yhteisön suuntaviivojen mukaisesti.

Yksittäiset tuet ja tukijärjestelmät, jotka on pantu täytäntöön ennen tämän asetuksen voimaantulopäivää, ja tuki, joka on myönnetty näiden järjestelmien nojalla ilman komission lupaa ja perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdassa määrätyn ilmoitusvelvollisuuden vastaisesti, ovat perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuvia ja vapautettuja tämän asetuksen nojalla, jos ne täyttävät tämän asetuksen 3 artiklassa säädetyt edellytykset, lukuun ottamatta kyseisen artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan b alakohdassa edellytettyä viittausta tähän asetukseen. Komissio tarkastelee tukia, jotka eivät täytä kyseisiä edellytyksiä, asiaa koskevien kehysten, suuntaviivojen ja tiedonantojen mukaisesti.

4. Tämän asetuksen nojalla poikkeuksen saaneisiin tukijärjestelmiin sovelletaan edelleen poikkeusta kuuden kuukauden siirtymäkauden ajan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetyistä päivämäärästä laskettuna.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä ...

Komission puolesta

...

Komission jäsen

LIITE I

Malli, jonka mukainen tiivistelmä on toimitettava aina otettaessa käyttöön tämän asetuksen nojalla poikkeuksen saanut tukijärjestelmä ja myönnettäessä tämän asetuksen nojalla poikkeuksen saanutta, tukijärjestelmiin sisällytettävä yksittäistä tukea

Tiivistelmä komission asetuksen (EY) N:o ... mukaisesti myönnettystä valtiontuesta

Annettavat tiedot

Huomautukset

Jäsenvaltio

Alue (Alueen nimi on ilmoitettava, jos tuen myöntää muu kuin keskusviranomainen.)

Tukijärjestelmän nimi tai yksittäisen tuen saaneen yrityksen nimi (tukijärjestelmän nimi tai yksittäisen tuen tapauksessa tuensaajan nimi)

Oikeusperusta (tukijärjestelmän tai yksittäisen tuen täsmällinen kansallinen lakiviittaus)

Tukijärjestelmän arvioidut vuosikustannukset tai yritykselle myönnetyn yksittäisen tuen kokonaismäärä (määrät ilmoitetaan euroina tai tarvittaessa kansallisena valuuttana). Jos kyseessä on tukijärjestelmä, ilmoitetaan kaikkien järjestelmään sisältyvien tukitoimenpiteiden osalta vuotuisten talousarviomäärärahojen kokonaismäärä tai arvioitu vuotuinen verotulojen menetys. Jos kyseessä on yksittäinen tuki, ilmoitetaan tuen kokonaismäärä/verotulojen menetys. Tarvittaessa ilmoitetaan myös, kuinka monen vuoden ajan tukierää maksetaan tai kuinka monen vuoden ajan verotuloja arvioidaan menetettävän. Takausten osalta ilmoitetaan molemmissa tapauksissa taattujen lainojen (enimmäis)määrä.

Tuen enimmäisintensiteetti (tuen enimmäisintensiteetti tai tuen enimmäismäärä tukikelpoista kustannuserää kohti).

Täytäntöönpanopäivä (päivämäärä, josta alkaen tukea voidaan myöntää tukijärjestelmästä tai jolloin yksittäinen tuki myönnetään).

Tukijärjestelmän tai yksittäisen tuen kesto (päivämäärä (vuosi ja kuukausi), johon asti tukea voidaan myöntää tukijärjestelmästä, tai jos kyseessä on yksittäinen tuki, viimeisen tukierän arvioitu maksupäivä (vuosi ja kuukausi), mikäli se on aiheellista).

Tuen tarkoitus (ensisijaisena tavoitteena on pk-yritysten tukeminen). Muut (toissijaiset) tavoitteet. Artikla [4–12 artiklasta], jota käytetään ja joka sisältää tukijärjestelmän tai yksittäisen tuen kattamat tukikelpoiset kustannukset.

Alat, joita tuki koskee (sovelletaanko järjestelmää merikalastusalaan ja/tai vesiviljelyalaan ja/tai jalostamiseen ja/tai kaupan pitämiseen). Tarvittaessa ilmoitetaan osa-alat.

Tuen myöntävän viranomaisen nimi ja osoite.

Verkko-osoite (Internet-osoite, josta löytyy tukijärjestelmän koko teksti tai perusteet ja edellytykset, joilla yksittäinen tuki voidaan myöntää tukijärjestelmän ulkopuolella).

Muut tiedot.

LIITE II

Komissiolle toimitettavan määräaikauskertomuksen kaava

Malli vuosikertomuksesta, joka on toimitettava neuvoston asetuksen (EY) N:o 994/98 1 artiklan nojalla poikkeuksen saaneista tukijärjestelmistä

Jäsenvaltioiden on käytettävä seuraavaa kaavaa neuvoston asetuksen (EY) N:o 994/98 nojalla annetuissa ryhmäpoikkeusasetuksissa tarkoitetun ilmoitusvelvollisuutensa täyttämiseen.

Kertomukset on toimitettava myös sähköisessä muodossa.

Tiedot, jotka on toimitettava kaikista neuvoston asetuksen (EY) N:o 994/98 1 artiklan nojalla annettujen ryhmäpoikkeusasetusten mukaisista tukijärjestelmistä

1. Tukiohjelman nimike
2. Sovellettava komission poikkeusasetus
3. Kustannukset (jokaisesta tukijärjestelmään liittyvästä tukitoimenpiteestä tai yksittäisestä tuesta (esimerkiksi avustus, halpakorkoinen laina jne.) on toimitettava erilliset tiedot). Luvut ilmoitetaan euroina tai tarvittaessa kansallisena valuuttana. Verokustannusten osalta on ilmoitettava vuotuiset verotulojen menetykset. Jos tarkkoja lukuja ei ole tiedossa, menetykset voidaan arvioida. Kustannuksia kuvaavat tiedot olisi toimitettava seuraavasti: Jokaisesta järjestelmän mukaisesta tukitoimenpiteestä (esim. avustus, halpakorkoinen laina, takaus jne.) toimitetaan tarkasteluvuodelta seuraavat tiedot:
 - 3.1 Maksusitoumukset, (arvioidut) verotulojen tai muiden tulojen menetykset, takauksia koskevat tiedot jne. uusista tuetuista hankkeista. Takausohjelmien osalta olisi ilmoitettava myönnettyjen uusien takauksien kokonaismäärä.
 - 3.2 Todelliset maksut, (arvioidut) verotulojen tai muiden tulojen menetykset, takauksia koskevat tiedot jne. uusista ja käynnissä olevista tuetuista hankkeista. Takausohjelmien osalta olisi ilmoitettava seuraavat tiedot: takauksien kokonaismäärä, takausmaksuista saadut tulot, tuensaajilta takautumisoikeuden perusteella perityt takaukset, suoritettut takausvastuut, ohjelman toimintatulos tarkasteluvuotena.
 - 3.3 Tuettavien hankkeiden ja/tai yritysten määrä.
 - 3.4 Jäsenvaltion kymmenen toimenpidekohtaisesti suurimman tuen saajan nimet ja osoitteet edeltävältä vuodelta.
 - 3.5 Seuraavien arvioitu kokonaismäärä:
 - tuottajaryhmittymille myönnetty tuki,
 - kalastustuotteiden menekinedistämiseen ja/tai mainontaan myönnetty tuki,
 - veden luonnonvarojen suojeluun ja kehittämiseen myönnetty tuki,
 - innovatiivisiin toimenpiteisiin ja tekniseen apuun myönnetty tuki,
 - kalasatamien kalustohankintoihin myönnetty tuki,
 - 12 artiklan mukaisiin sosioekonomisiin toimenpiteisiin myönnetty tuki,
 - 10 artiklan mukaiseen kalastustoiminnan pysyvään lopettamiseen myönnetty tuki,
 - laadukkaiden kalastustuotteiden tuotannon ja kaupan pitämisen edistämiseen myönnetty tuki,
 - vesiviljelyn ja sisävesikalastuksen investointeihin myönnetty tuki;
 - 3.6 Edellä 3.1 kohdassa ilmoitettujen määrien alueellinen jakautuminen jaoteltuna tavoite 1 -alueiden ja muiden alueiden mukaisesti.
4. Muut tiedot ja huomautukset.